

CATALUNYA

ORGAN REGIONAL DE LA CONFEDERACIO NACIONAL DEL TREBALL

ANY I

Barcelona, dissabte, 2 d'octubre del 1937

NUMERO 192

EDITORIAL

EL PITJOR ENEMIC, ARA

HO és la política quan vol ofegar les fortes alenades de les organitzacions sindicals. Les organitzacions sindicals, que ja tenien una personalitat prou acusada abans del 18 de juliol del 1936, són avui la valor més positiva en la guerra i en la reconstrucció industrial i econòmica d'Espanya, i per això Largo Caballero, des del cap del Govern de la República, concedia més personalitat a les organitzacions sindicals que als partits polítics, com a factors decisius en la gran obra constructiva que el proletariat ha de realitzar, ara i en la post-guerra.

I per això Largo Caballero és perseguit pels propis correligionaris, i per això és possible que aquest camarada mori moralment per la inoperància dels qui haurien de dir la darrera paraula, els quals, guanyats per l'afany de la unitat, són anul·lats pels qui, cridant molt en pro d'aquesta unitat, cada jorn la fan més impossible.

A la vista de l'escissió produïda dintre la U. G. T. — la qual tindrà el seu reflex al si del partit socialista —, la C. N. T. hauria de sentir-se satisfeta perquè, amb l'escissió, ella passa a detentar la preponderància absoluta en el camp sindical. No pot sentir-se satisfeta, però, perquè la C. N. T. té demostrat, manlta vegada, la seva renúncia

a aprofitar-se de les actuals circumstàncies per a eixamplar el volum numèric dels sindicats confederals, i la seva renúncia obeeix, ara i sempre, a allò que els altres diuen i no fan: treballar sincerament per la unitat.

"La Dépêche" de Toulouse, abans-d'ahir, remarcava ben bé el mal que rosegava els basaments de la victòria de la República espanyola en la seva èpica lluita per la llibertat: "la política és el pitjor enemic del moviment sindical". El gran rotatiu francès ha tingut mitjans per a conèixer les causes que han bastit l'ofensiva que hom desenvolupa contra el camarada Largo Caballero, i segurament no desconeix que aquesta ofensiva comença tan bon punt el secretari de la U. G. T. mostrà les seves preferències per les organitzacions sindicals. Potser l'ofensiva fou més aguda, encara, des del moment que Largo Caballero es manifestà, amb la paraula i la conducta, disposat a no tolerar que el poble espanyol fos mediatitzat amb menyspreu del seu decòrum col·lectiu. Perquè ningú no ha d'oblidar que la lluita del poble espanyol, de molts mesos ençà, és per la seva independència, i aquesta no admet gradacions: és independència, o no ho és.

Quan s'escriguí aquest període de la Història d'Espanya, l'historiador imparcial explicarà la realitat del que

ara hem de silenciar — i ho silenciem, majorment, perquè nosaltres no volem seguir les petjades dissolvents dels altres.

Lamentem ben sincerament l'escissió produïda dintre la U. G. T., i la lamentem, sobretot, perquè coneixem la gènesi d'aquesta crisi que trasbalsarà moltes coses que interessin tots els anti-feixistes. És fatal que sigui així, perquè totes les lluites que tenen per base els interessos de capelleta, les petites misèries del personalisme, no tenen res d'edificant per tal com han perdut, de bell antuvi, totes les virtuts. Si aquesta lluita fratricida, arborada per les rancúnies, té alguna virtut, és ben trista, per cert, perquè no ha sabut crear, sinó destruir, quan el ritme que haurien de seguir totes les coses d'Espanya hauria d'ésser el de crear, crear sempre, àdhuc crear la veritable unitat dels espanyols, que és l'únic instrument capaç de forjar la victòria i la reivindicació de la dignitat col·lectiva.

Però arribarà l'hora de comptar, i llavors els treballadors no podran sortir de la conclusió que ens ha recordat "La Dépêche" de Toulouse: La política és el pitjor enemic del moviment sindical, quan el moviment sindical és l'única esperança que resta al proletariat.

I, mentrestant, no perdem de vista Astúries...

Pregunta irreverent

— El general Franco?
(Una veu per telèfon) — Sí, senyor.
— Escolti, ¿que em podria dir quan estarà salvada Espanya?

(De «El Nacional», de Mèxic)

EL GABINET FRANCÉS HA CELEBRAT AQUEST MATI UNA REUNIO QUE HA ESTAT QUALIFICADA DE SENSACIONAL

París, 2.—Hom concedeix extraordinària importància al Consell de Ministres, la major part del qual es considera que serà dedicada a l'estudi de la situació econòmica i financera. Hom afegeix que és més que probable que el Cap del Govern, Chautemps, obtingui l'ajut de tots els membres del Govern respecte a les enèrgiques mesures que propugna per tal d'assegurar l'ordre eco-

nòmic a França. També es diu que els ministres socialistes han estat convençuts, pel cap del Gabinet, de la necessitat que hi hagi unanimitat absoluta en l'adopció dels acords que ell propugna.

En alguns cercles polítics hom creu possible que sorgeixi una discrepància, la qual consideren susceptible de provocar una crisi parcial, però repetim que, en general, la impressió dominant és que la unanimitat en les decisions del Govern subsistirà una vegada més.

Chautemps proposa la immediata adopció d'enèrgiques mesures polítiques, econòmiques i financeres "per a depurar la divisa nacional".

A última hora es declara, de font responsable, que les hipòtesis sobre la possibilitat d'una crisi han d'ésser descartades en absolut després del complet èxit assolit per Chautemps en les converses que celebrà durant la nit passada amb els ministres socialistes. — Cosmos.

LA REUNIO MINISTERIAL HA COMENÇAT A UN QUART D'ONZE

Rambouillet (França), 2.—El sensacional Consell de Ministres ha començat exactament a les 10.17. Hi havia tots els ministres. L'aspecte de Rambouillet, amb motiu de la celebració d'aquest Consell, és d'una minúscula gran ciutat. — Cosmos.

LA IDEA D'UNA POSSIBLE CRISI DEL GOVERN ES ABSURDA

París, 2.—L'Agència Havas anuncia que els radicals i els socialistes han arribat a un acord en el sentit d'aprovar els projectes de Chautemps en matèria política, econòmica i financera. Per consegüent, resulta absurd pensar tan sols en la possibilitat que pugui produir-se una crisi en la reunió del Consell de Ministres que s'està celebrant en el moment de comunicació. — Cosmos.

La sessió de Corts d'avui

València, 2. — La segona sessió de Corts ha despertat tant interès com la inaugural. Avui, l'edifici fou voltat encara de més públic que ahir.

A les 10.15, Martínez Barrio declarà oberta la sessió. Al banc blau, els ministres d'Estat, Defensa, Justícia, Obres Públiques, Treball i Governació. Els seients de diputats estan molt concorreguts. Tampoc no assisteix a la sessió, almenys per ara, Largo Caballero.

Aprovada l'acta i llegit el despatx, s'entra a l'ordre del dia. Són aprovats definitivament els dictàmens sobre els quals es pronuncià la Cambra en la sessió d'ahir.

JIMENEZ DE ASUA defensa una proposició incidental. Demana que la Cambra expressi el seu condol per la mort de l'ex-president de la República txecoslovaca, Masaryk.

Jiménez de Asua traça una bella situeta de l'alliberador de la seva nació i fundador de la República txecoslovaca. Relata com conquistà, amb una tasca de veritable àngel, Bohèmia, i exposa els extraordinaris fets d'homes d'Estat que coincidiren en Masaryk amb la seva extraordinària fortalesa i vigor, que li permeté mantenir fins als últims anys de la seva vida dilatada. Així pot donar-se el cas que quan comencà a ésser conegut a l'exterior i apareixia en les revistes el seu retrat esgriat, comptava seixanta anys. Masaryk, que ha mort als 81 anys, ha perdut la seva

potencialitat física molt pocs dies abans.

Asua completa l'apologia de Masaryk amb lleugeres al·lusions als passats més destacats de la seva vida agitada de veritable renovador i constructor d'Estat. De vegades, diu, pot ésser nostre nostre un ésser que no coneixem.

ES APROVADA LA CONFIANÇA AL GOVERN

El diputat que ha d'ocupar el càrrec de secretari segon de la Cambra, vacant per la dimissió del diputat Llopia. Resulta elegit Lamonedà, per 131 vots de 139 votants. Hi ha-hatut vuit paperetes en blanc.

El diputat Sapiña defensa un prec. Demana a la Cambra que expressi la seva indignació i sentida condolència pel brutal atemptat de què fou novament víctima ahir, la capital de Ca-

talunya. Barcelona ha sofert una nova ferida en la seva carn. El feixisme sembla voler rebaja-rse en aquella regió, cada vegada que aquesta intensifica la seva valerosa aportació a la guerra. Barcelona ahir, Catalunya ara sovint, igual que abans a Guernica i a tot el territori basc i en tantes altres províncies mortes, no s'ha agredit els combatents. Es metralla covardament les dones i els nens. Joestic segur que aquest gest criminal no l'han realitzat espanyols. Han estat, sens dubte, aviadors alemanys i italians portats al nostre país pels traïdors en nom d'un fals sentit nacionalista. Sapiña acaba el seu prec demanant a la Cambra que expressi la seva indignació per aquest nou i brutal atemptat.

(S'asseu al banc blau el president del Consell.)

NICOLAU D'OLWER s'adhereix en nom de la minoria d'Esquerra Catalana al prec de Sapiña.

S'expressa en to baix i resulta difícil sentir-lo.

Censura els brutals atemptats a la civilització que realitza l'aviació feixista per tal de mantenir, segons diuen els seus apologetes, un exponent de cultura. Catalunya — diu —

(Segueix a la pàgina 2)

AVUI, CANVI D'HORA

AQUESTA NIT, A LES 12, CAL RETARDAR ELS RELLOTGES D'UNA HORA. AIXO MATEIX ES FA EN ALTRES PAISOS, COM VEURA EL LECTOR PELS TELEGRAMES QUE SEQUEIXEN.

París, 2. — S'anuncia oficialment que aquesta nit, a les dotze, tots els rellotges seran retardats d'una hora, i es tornarà, així, a la vigència de l'hora legal a França. — Cosmos.

Brussel·les, 2. — A tot Bèlgica quedarà restablerta, aquesta nit, l'hora legal. — Cosmos.

Roma, 2. — Avui serà novament implantada a tot Itàlia l'hora legal, i suspesa la d'estiu. — Cosmos.

LES CORTS DE LA REPUBLICA HAN DECLARAT, EN LA SESSIO D'AVUI, EL SENTIMENT DE LA CAMBRA PER LA CRIMINAL AGRESSIO SOFERTA AHIR PER BARCELONA

(Ve de la primera pàgina)

sent com a seus els dels d'altres pobles i està més unida que mai al destí i als ideals del poble d'Espanya.

SALAS, en representació del Partit Socialista Unificat de Catalunya, significa també la seva adhesió i la seva protesta pel criminal atemptat de que ahir fou objecte la capital de Catalunya.

El CAP DEL GOVERN s'associa al dol que en aquests moments sofreix la ciutat de Barcelona. Es un cas més fetsent de la baixesa dels nostres enemics. Tot el mapa d'Espanya està ja adolorit per aquestes manifestacions de brutalitat. Gairebé tota l'Espanya llieral ha sofert ja les destroces de la guerra. El País Basc assolat; Madrid, la capital d'Espanya, sofreix directament aquesta ataca de brutalitat, i molts dels seus habitants han quedat sense allotjament ni mitjans de vida per aquesta atemptada. Són els mètodes dels nostres enemics! El poble espanyol no es deixa arrossegar per aquestes coaccions. Sap córrer el risc de cada moment i espera estovament la mort.

Significa, com diu, el sentiment i el condol del Govern per aquest atemptat criminal.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA declara que es pren en consideració el prec del diputat Sapena i es declara el sentiment de la Cambra al President de Catalunya.

Es reprèn el debat sobre la declaració ministerial.

TORRES CAMPANA, d'Unió Republicana, fa ús de la paraula. — La nostra adhesió — diu — ha d'ésser plena i rotunda. Subscriu en absolut el contingut de la declaració del President del Consell i per això hem d'ésser concisos. La nostra adhesió llieral i sincera no té la més lleugera reserva. Estimem que en aquests moments de solidaritat i efusió tan gran i imprevedible no hi ha possibilitat que hi hagi cap tasca partidista. No pot haver-hi per ara, com deia ahir el cap del Govern, ni en la guerra ni per a la pau que ha d'ésser de tots i per a tots. Entenc que hi ha per això possibilitat que pensem en diferenciacions de tipus exclusivista.

Després l'orador exposa l'aportació d'"Unió Republicana" a la tasca que s'ha realitzat per a constituir l'Exèrcit Popular, recorda que sempre el considerà necessari, i afegeix: Temps hi haurà per a fer el balanç de conducta. La nostra preocupació fonamental, avui per avui, és que totes les nostres preocupacions i afectes siguin per als homes que hi ha a les trinxeres. Els que hem passat amb ells llargues hores i no en pla de turistes, sinem de l'efort que a Espanya s'ha realitzat. Per a aquests braus lluitadors són, com deien, tots els nostres records, tots els nostres amors. I, no cal que ho diguem, per als qui han mort en la lluita.

No oblidem tampoc ni un sol moment aquests herois defensors d'Astúries, que lluiten amb valentia i amb reduïdes esperances.

Opino al mateix temps i miro amb optimisme la solidaritat humana que esperem de caràcter internacional. Tenim dret d'esperar-la. Ja l'havem rebuda gran i generosa, de dos magnífics països, i tenim dret a esperar-la dels altres.

A tots els països pactistes els signifiquem el nostre cordial afecte. Jo espero que la crida feta a la consciència del Món pel President del Consell tindrà el degut ressò.

Acaba expressant la seva fe en el destí d'Espanya i en l'obra que encara cal esperar del Front Popular. (Aplaudiments)

IBARRURI (Dolora), en representació del Partit Comunista d'Espanya i en nom del Partit Socialista Unificat de Catalunya.

Vull exposar — diu — el criteri del nostre partit. Parlava ahir el President del Consell de l'esperança que hem hagut de recórrer des dels primers dies de la sublevació. Això no sabem bé, com deia el camarada Torres Campaña, els qui hem acompanyat les Milícies en les jornades de Madrid i després els soldats en les jornades glorioses de Guadajara, Brunete i Aragó.

Avui tenim un Exèrcit ben organitzat, Exèrcit fort, que sap conquerir pobles, i el fet de tenir aquest Exèrcit planteja un problema que el Govern ha de resoldre. Aquest problema és la creació de reserves.

La creació d'aquestes reserves comporta lògicament un altre problema: el desenvolupament de la indústria de guerra.

En esclatar la rebelió no tenim

res; i ara és molt el que tenim. Tenim fàbriques que produeixen avions, i això cal dir-ho al poble. Tenim fàbriques que produeixen municions per a proveir suficientment el nostre exèrcit. Es produeix a tot arreu, per bé que potser no es produeix encara amb la intensitat que cal. Tenim obrers magnífics, que han sabut superar-se en el treball i que han sabut superar la tasca dels millors treballadors estrangers. Però, així i tot, cal accelerar el ritme de la producció. Cal que aquestes obreres sentin l'estimació de l'obra que porten a terme, sentin el desig de produir més i facin que la producció es realitzi amb un ritme accelerat.

Quant a la reraguarda s'ha fet molt per part del Govern; però cal fer molt més. Ho demostra el fet d'algunes desercions, ho demostra les notes publicades per la policia en els comunicats diaris; i ho demostra el fet que encara hi hagi a la Cambra un representant del més podrit de la política d'Espanya: un representant del lerrouxisme.

El Govern necessita l'assentiment i la confiança del poble. Necessita ajuntar totes les forces antifeixistes d'Espanya. Ja sé que no és culpa del Govern que no hi hagi en aquesta Cambra la representació d'aquesta massa obrera que integra la C. N. T. Hem de mirar la possibilitat, hem de cercar la forma d'encarregar els obrers revolucionaris de la C. N. T. en les responsabilitats d'aquest moment.

Parlava el President, en el seu discurs ahir, sobre l'esperit mesquí dels qui poden dubtar de la victòria de la nostra causa; i hem de deixar de banda les baralles personals i hem d'infiltrar plena confiança a tot el país sobre el victoriosa resultat final de la nostra lluita. Parlava també ahir, la representació de Catalunya, de la seva adhesió a la República. És veritat i mai no ha estat més veritable que ara aquesta adhesió! No es pot concebre una Catalunya independent en una Espanya feixista.

Cal ensenyar al poble que no pot tenir excessiva fe en certes democràcies i que ha de tenir confiança en el mateix. El deure d'aquest moment és dirigir les activitats i guanyar la guerra.

I no vull acabar sense recordar la nostra profunda emoció per tots els qui caigueren en els fronts. González Peña, en les seves paraules amargades d'emoció, recordava la gesta dels minaires d'Astúries en 1934. Dolora Ibaruri, filla d'un minaire, companya d'un minaire i diputada dels minaires d'Astúries, ve a palenar en aquests moments al Govern l'adhesió infrangible per a la defensa de les llibertats, per a la defensa de la República democràtica, per a la defensa d'Espanya i per a l'aixafament del feixisme. L'adhesió infrangible, repeteixo, del Partit Socialista Unificat de Catalunya i del Partit Comunista d'Espanya. (Ovació)

COROMINES (Pere), en representació d'Esquerra Republicana de Catalunya:

El meu partit — diu — sempre que fou consultat pel President de la República, mostrà la seva adhesió i conformitat amb tots els Governos que es formessin, per considerar que el primer deure de tots era prestar l'ajut incondicional per a guanyar la guerra. Per aquesta principalíssima raó, estem sempre al costat del Govern. A més, nosaltres no creiem que existeixi la perfecció absoluta en res; i per això, mentre l'obra principal sigui bona, considerem que les altres coses són secundàries. Sempre hem de concedir un marge humà d'error, i en l'obra general del Govern hi ha èxit per a la República i els petits errors no han de tenir-se en compte.

Ens reunim ara en Cortes, després d'una mesos en que han ocorregut moltes coses. S'han promogut intrígues, però no és això el que a nosaltres ens interessa de moment. Volem denunciar una maniobra a fons, que no sempre troba, com nosaltres, els catalans, desitjaríem, inaccessible als pits del Front Popular. Es tracta d'aquesta maniobra que tendeix a dividir-nos. Tenim nosaltres, com sabeu, acollida a Catalunya centenars de milers de refugiats; i aquesta obra de aspa, traïdora, feta per gent que no dona la cara, s'encamina a fer creure als refugiats que la nostra aportació no interessa, i als nostres, que els nostre sacrifici no és agrat. Es vol, com veieu, enverinar les relacions.

A tot Espanya hi ha mobilitzada una massa vil que no para de sembrar cogula. I no és això sol: a tot

Espanya es produeixen, amb gran freqüència, en els llocs de producció, boicots i sabotatges; i enmig de la tasca febril a que estan llurades totes les nostres manufactures, s'observa de sobte que el rendiment no és el que correspon a l'esforç. Així hi ha el feixista!

Es valdria, no hi ha dubte, la gestió dels nostres diplomàtics; però també és molt interessant tenir en compte que cal, abans que tot, conquerir l'opinió internacional, que cal preparar-la degudament i endegar aquesta tasca amb una propaganda metòdica. Cal preparar aquest impuls, aquesta obra.

Una altra conclusió: cal posar tacte en les nostres discrepàncies secundàries. Que hi hagi encert en l'exposició de les nostres diferències, car aquestes, per petites que siguin (la queixes en la direcció d'un Comitè, per exemple), són presentades a l'estranger com un abisme substancial. Sap greu, almenys a mi, que en agafar un periòdic calgui cercar amb esforç el reconet on es parla de la guerra! (Grans aplaudiments, àdhuc del cap del Govern.)

I per acabar — diu adreçant-se al Govern — jo us dic que sou massa honestos i que hi ha ocasions que cal actuar amb més picardia.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Senyors diputats: He de concedir la paraula al senyor Guerra del Río. No cal dir que, precisament per la seva posició de solitari, ha de tenir anticipadament l'empare de tots els grups parlamentaris.

GUERRA DEL RÍO: Declaro, en primer terme, com era el meu propòsit en venir aquí, la meua adhesió infrangible a la República democràtica, a la República llieral, capaç de tots els avançaments. No pensava haver d'expressar la meua adhesió a aquest Govern ni al Front Popular, però que vaig creure que n'hi havia prou amb concórrer amb la meua representació de República, o sia la mateixa que tenia abans del moviment; i per això mateix considerava innecessari haver de declarar que, quan passa el que passa, el deure de tota i principalment dels republicans, és significar la nostra solidaritat amb la democràcia i la nostra adhesió a la legalitat republicana. M'ha estranyat per això l'atac que m'ha adreçat un diputat, el qual m'ha obligat a pronunciar aquestes paraules.

Jo entenc que no interessa al nostre país un Parlament en que només hi hagi majoria i que, per contra, ha de continuar essent una República parlamentària on estiguin representades totes les tendències.

PESTANA (Angel): — Des de la sessió de primera de desembre celebrada a l'Ajuntament de València, no havia tornat a concórrer a les sessions de Cortes per malaltia concreta en compliment del deure Assaiteix a aquesta sessió, primer per a reiterar la nostra incondicionalitat i el nostre ajut sense paliatius al Govern de la República, perquè el Partit Sindicalista no ha regejat mai el seu ajut a tota els Governos del Front Popular que s'han constituït fins a la data, malgrat no haver estat mai representat en cap organisme oficial.

Jo vaig censurar en la meua actuació de desembre els qui en els Consells deien una cosa i al carrer: feien el contrari. Això no és adhesió llieral i aquesta situació continua encara, perquè hi ha qui segueix censurant al carrer, ço que en altres llocs no censura.

Ha dit el Cap del Govern que en constituir-se aquest va tendir-se a reduir les carteres. També jo sóc partidari de la concentració de poder.

Però no massa concentració! Perquè massa concentració produeix l'exces de treball. Jo crec que no hem guanyat res en la concentració de poder. Hi ha serveis que estan tan desatesos com abans. El dia no té sinó vint-i-quatre hores i en elles el ministre ha de descansar, assistir a consells i reunions, rebre les visites dels importants que van a molestiar-lo. I no li queda temps per a treballar!

També voldria tractar dels altres punts que tracta en el seu discurs el President del Consell. Cal reconèixer que la tasca del doctor Negrin a l'estranger ha estat magnífica així com l'actuació del meu amic Alvarez del Vayo.

I, passem a una altra cosa. Una de les qüestions que més preocupa els espanyols és la unitat anti-feixista.

Quan es parlà d'unió absoluta de la C. N. T. i la U. G. T., vaig considerar que això no era factible, perquè es té el concepte de la unitat per l'absorció, i el que ha d'ésser és la unitat per la tolerància. Hem de tolerar-nos els uns als altres. Hem de tolerar-nos mentre existeixi la unitat feixista, i així és com es podrà realitzar la unitat; però partint del principi que una organització absorbeixi l'altra o un partit l'altre, la unitat és impossible.

Nosaltres hem estat tolerants en extrem. Contra tota una història de la meua vida anarquista, jo em vaig aixecar a demanar, en els primers moments de la rebelió, que es constituís un Exèrcit regular i disciplinat; i, a propòsit d'això, jo hauria de dir algunes coses sobre el profeixisme a l'Exèrcit. Tinc les proves ací.

El PRESIDENT adverteix a l'orador que no continui per aquest camí,

PERFILS

Les paraules tenen un valor relatiu

Espanya sofrí durant anys dues malures típiques d'arrel monàrquica: una, la dels "pronunciamientos" a compte del general de torn, i l'altra, les "declaraciones" frapants del ministre de la darrera fornada, per obra i gràcia de Sa Majestat. La primera República, la del 73, morí a la punta de l'espasa del general Pavía, i l'Erari i el Tresor de la Nació saben a quin preu eren pagats els "declarantes" que per curta temporada vestien casaca ministerial. Primo de Rivera, al llarg del seu regnat de set anys, va batre el rècord d'aquests efectes, adés aconsellat per Cambó, adés per Calvo Sotelo. Ultimament, el partit que havia arrabassat l'herència de les més pures virtuts monàrquiques era el de l'inclit Alexandre Lerroux, pare pedaç del feixisme que avui hem de combatre.

D'ací naixia el fàstic justificat del poble espanyol contra la política, fos de la mena que fos. Car sabia a bastament que cap dels problemes vitals que el feien mal viure no era remeiats sinó amb paraules ampuloses, sovint d'una buidor espantosa, dites una hora abans que el senyor que s'adreça a "los chicos de la prensa" anés a omplir el ventrell. L'estat en què trobà el governament del país la segona República, la del 31, palesa la nostra asseveració. Feudalisme a la terra, primitivisme a les indústries, analfabetisme a la instrucció pública, incompetència financera i, per damunt de tot aquest devessall de desgràcies i a manera de coronament regi, el frau i el robatori més escandalosos. El Poble tenia raó de menysprear la política de casta i el bandolerisme.

Ara, però, la situació ha canviat de dalt a baix. Ha estat el Poble que, exempt de la vella política burgesa i sense altra mira que la que li marcà el propi instint de defensa de classe, ha establert revolucionàriament les premisses indispensables per al bon guiatge i governament del país. Les paraules i els discursos han estat bandejats dels llocs de comandament per l'única política veritable: la de les realitats històriques. Aquella que fonamenta la seva acció en els interessos de la col·lectivitat davant una guerra de llibertat i d'una Revolució que ha de basar els principis equitatius d'un nou ordre social.

Per això somriem quan oïm alguna veu fosca del passat, hàbil en el maneig de la llengua, que s'atreveix a afirmar: "La meua fe en la Democràcia i en la Llibertat no ha variat."

J. Anselmo

i que aquestes proves les lluri al ministre de Defensa Nacional.

PESTANYA: (N) una paraula més, sinó demanar al Govern que acabi aquest estat de coses! El profeixisme polític ultrapassa l'Exèrcit i arriba a altres punts. I jo pregunto: Això és unitat?

Ara parlem una mica de la reraguarda: ¿com és que als 16 mesos de guerra no s'han pogut resoldre problemes fonamentals de la reraguarda? Sensiblement, per la intervenció de la policia.

Hi ha cordialitat? Hi ha respecte? Un dels serveis més importants de la reraguarda és el d'espionatge i de contraespionatge.

El PRESIDENT: (Però, senyor Pestana) ¿No creieu que aquest assumpte no cal tractar-lo?

ALBORNOZ interromp amb alguns vivors.

El PRESIDENT: S. S. senyor Albornoz, té mitjana reglamentaris per a fer-se escoltar.

ALBORNOZ. Demano la paraula! PESTANA continua el seu discurs i diu que el Govern també s'ha de preocupar, no solament de la cinquena columna, sinó del que ell anomena la sisena columna, que és la integració dels individus l'adhesió dels quals al règim és dubtosa i, en canvi, van avalats pels partits i organitzacions.

I ara, m'adreço al camarada Zugazagoitia per a dir-li que cal que la persecució contra els indesitjables que hi pugui haver a la C. N. T. com n'hi ha a tots els partits i organitzacions, i ningú no es pot atrevir a llançar la primera prova, no adquireixi característiques de persecució contra la mateixa C. N. T., integrada per homes d'ideal que presten un gran servei a Espanya.

Jo em permeto sollicitar del Govern una disposició, amb caràcter terminant, referent a la prohibició absoluta que els militars amb comandament intervinguin en cap acte públic.

Seguidament pren la paraula el representant de la minoria basca. LA-SARTE.

(Estan presents en la sessió i ocupen llocs als escons, els diputats Florensa, de la Lliga Catalana, i Rubio Chavarri, que pertanyen a partit progressista i darrerament al centrista, i es nebot d'Alcalá Zamora. Els dos seuen al costat de Portela Valladares i d'Alvarez Mendizábal i altres diputats independents.)

Lasarte s'expressa en to molt baix i es fa difícil entendre'l.

La nostra presència aquí ratifica la nostra adhesió que era i és infrangible.

Després l'orador assenyala que a l'estranger hi ha una massa enorme catòlica que coincideix amb la nostra causa, i demana per això una política de tolerància religiosa. El principal objectiu, de moment — diu — ha d'ésser guanyar la guerra. Els bascos hem operat durant un any els pits a la invasió, els bascos hem sabut morir per a oposar-nos a feixisme. Ara, derrotats, seguim pensant que cal estar al costat

del Govern i tenir fe en el triomf que serà el triomf de la Llibertat. (Aplaudiments.)

Es llegix la proposició de confiança, que consta de quatre punts.

MARIA JOVEN la defensa. En aquest saló — diu — han parlat homes que, sense pertànyer a la política del Front Popular, han volgut sumar-se, impulsats per llur patriotisme, a l'obra realitzada. Aquesta coincidència ens enorgulleix com a fills d'una pàtria que sofreix i lluita per a alliberar-se del jou estranger, i com a democràtes perquè això diu molt a favor del règim. Si s'assenyala aquesta coincidència que ha despertat aquesta unanimitat perfecta en l'assistència al Govern, no us estranyarà que els signants d'aquesta proposició demanem per al Govern un vot de confiança tan ample com consta en la proposició, vot que voldríem que fos d'adhesió unànime i fervent. En la lluita que sostenim — acaba dient Maria Joven — hem de vencer, perquè representem la raó lluitant contra el crim, i la generositat, com digué el President del Consell ahir, contra la barbàrie organitzada. No hi ha dubte que aquest Govern serà el del triomf que ha de salvar Espanya.

La proposició és aprovada per aclamació.

Es posa a debat un dictamen de la Comissió d'Huenda i Economia que dicta les bases per al funcionament, ordenació i desenvolupament de les activitats nacionals. (Resta aprovat sense discussió.)

Seguidament, PRAT defensa una proposició en la qual es demana que sigui declarada d'urgència l'aprovació definitiva d'aquest dictamen per tal que tingui lloc en la sessió d'avui. (Hom ho abraça així.)

Després resten aprovats, amb caràcter d'urgència, els dictàmens pels quals es modifica l'article 143 del Reglament de la Cambra, el qual convalida els decretos del Govern donats des de l'última sessió de Cortes, cosa que modifica la Llei d'Incompatibilitat i l'amentat d'ordenació de les activitats nacionals.

Seguidament, el ministre de TREBALL puja a la tribuna de secretari i llegix un projecte de llei.

Es llegix el despatx ordinari i s'assenyala l'ordre del dia per a la propera sessió. S'aixeca aquesta sessió a la 1.10 de la tarda. El President anuncia que per a la propera hom serà aviat a domicili. — Febus.

EL TEXT DE LA PROPOSICIO DE CONFIANCA AL GOVERN

València, 2. — La proposició de confiança al Govern diu així:

"Els diputats que subscriuen, després d'haver escoltat les manifestacions del Govern referent a la situació general del país, demanen al Congrés que acordi el següent:

Primer. — La Cambra manifesta la seva conformitat plena amb la declaració ministerial.

Segon. — Concedeix al Govern una

Generalitat

AHIR EL PARLAMENT CATALA VA REPREN-DRE LA VIDA PARLAMENTARIA

Com ja era de preveure, la sessió que va celebrar ahir el Parlament català fou molt breu. Era una sessió re- clamentària.

La minoria socialista no va assistir al Parlament. Aquesta minoria següent mantenint la incompatibilitat amb la Presidència.

En canvi, hi va assistir la memòria d'Unió Democràtica que dirigí el diputat Romera, el qual sempre està d'acord amb la seva memòria perquè és integrada per un sol diputat, que és ell.

J. VERAX

UNA COMISSIO D'ALCALDES VISITA EL RESIDENT

El President Companys ha passat el matí treballant a la Residència.

Al migdia ha rebut la visita de l'alcalde de Barcelona, que acompanyava una comissió d'alcaldes d'Ajuntaments de Catalunya.

LA PATENT NACIONAL D'AUTOMOBILS

La Secció de Recaptació de la Generalitat de Catalunya fa avinent que resta obert a totes les Zones recaptadores que comprenen els pobles de les comarques barcelonines, el període voluntari de la Patent Nacional d'Automobils i el Pagament, corresponents a quotes ajornades per Contribució Territorial.

CREACIO A MONTSERRAT D'UNA ESCOLA D'ENSENYAMENT PRIMARI

El conseller de Cultura ha signat una ordre que publica el "Diari Oficial", en virtut de la qual serà creada a l'ex-monestir de Montserrat una Escola d'Ensenyament Primari de dues seccions.

ELS EXAMENS D'INGRES A L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

El Departament de Cultura publica una ordre per la qual l'Escola Superior d'Agricultura és autoritzada per a convocar exàmens extraordinaris o de segona convocatori, exàmens d'ingrés i matrícula oficial de tots els cursos de la carrera, de l'1 al 13 del mes corrent i per reemprendre les tasques docents el dia 15 següent.

LA PRODUCCIO DE MONGETES A LA COMARCA DE L'ALT URGELL

La Conselleria de Proveliments ha publicat una ordre, en virtut de la qual es aproprada totalment per aquest Departament, el qual en pagarà el seu import, la producció de mongetes a la comarca de l'Alt Urgell.

El president evoca la mort del diputat Amadeu Colleferns, que va caure en les primeres hores de lluita contra el feixisme. En vetre-li l'homenatge que li escau—digne—ens inclinem també davant de totes les altres víctimes populars ocasionades per la sublevació militar.

Acabà posant de manifest l'apratment que devia a la Cambra pel fet d'haver-li rotterat la seva confiança.

El cap de la majoria, Galés, va proposar que, per tal de perpetuar la memòria del diputat caigut en defensa de la llibertat, fos fixada una lapida costejada per tots els diputats que es trobaven al saló de sessions.

La presidència donà lectura de l'ordre del dia i tot seguit el conseller de Governació, Antoni M. Sbeit, feu ús de la paraula en nom del Govern de la Generalitat, per a manifestar que estava a la disposició del Parlament.

El secretari donà lectura de la proposició per a perpetuar la memòria del diputat Colleferns i el president creuà la sessió a tres quarts de set de la tarda.

El text de la nota franco-britànica a Itàlia, ha estat tramès telegràficament als representants diplomàtics dels esmentats països

Londres, 2. — De l'Agència Reuter: La nota franco-britànica fou telefonada ahir a la nit als representants diplomàtics d'Anglaterra i França a Roma, per al seu immediat lliurament al ministre italià de l'Exterior, comte Ciano. — Cosmos.

UN COMPAS D'ESPERA EN ELS DIARIS LONDINENCS

Londres, 2. — En espera del resultat del lliurament de la nota franco-britànica al Govern de Roma, els diaris londinencs d'aquest matí, amb la sola excepció del "Daily Herald", procuren abandonar els temes relacionats amb els esdeveniments d'Espanya per a comentar únicament la situació a l'Extrem Orient i a Palestina.

L'òrgan laborista s'expressa en tons de gran moderació i fa ostensible el seu desig que es pugui arribar a un acord anglo-franco-italià. — Cosmos.

LA NOTA QUE TANT HA FET PARLAR, SERA LLIURADA AVUI

París, 2. — Poc abans d'iniciar-se aquest matí l'important Consell de Ministres que s'està celebrant al castell de Chambray, presidit pel senyor Lebrun, s'ha declarat per una personalitat responsable que molt possiblement avui mateix serà lliurada al Govern de Roma la tan anunciada nota franco-britànica. Segons altres informacions la nota serà

ampla autorització per a adoptar les mesures i disposicions convenients a la situació política militar, econòmica, governativa i social, continguda en l'esmentada declaració.

Tercer. — Atorgar un vot de confiança al Govern per tal que desenvolupi i executi la seva política; i

Quart. — Acordar suspendre les sessions fins a nou avís. — Febus.

Una exposició de cartells al Casal Català de Còrdova (Argentina)

A les darreries d'agost va tenir lloc al Casal Català de Còrdova (Argentina) una exposició de cartells de propaganda transmesos des de Catalunya, exposició que, per les noves que ens arriben, assolí un èxit falaguer.

L'exposició estigué oberta al públic durant sis dies i es veié molt concorreguda. Els cartells, una selecció del millor que s'ha fet al nostre país, causaren pregona impressió entre els visitants que llaren el bon gust i la valor artística de la majoria dels esmentats cartells. El poble cordovès seguí a través de l'exposició les angústies i les dolors del nostre poble en aquesta guerra desfermada per l'imperialisme feixista.

Durant els dies que estigué oberta l'exposició se celebraren diverses conferències, a càrrec dels doctors Saül A. Taborda i Deodor Roca, el pintor Pau Borgarell, els doctors Jaume Montserrat i Tomàs Bordones. L'acte de clausura, que se celebrà enmig d'un públic entusiasta, anà a càrrec del doctor Reginald Manubens Calvet i d'Adelmó Montenegro.

L'exposició, com diem, obtingué un èxit falaguer, i els organitzadors pensen fer-ne d'altres a diferents llocs del país, on encara no han tingut ocasió de celebrar actes d'aquesta mena.

NOMBROSOS AVIONS XINESOS HAN BOMBARDEJAT ELS VAIXELLS DE L'ESQUADRA JAPONESA, ANCORATS PROP DE XANG-HAI

El líder del Partit liberal anglès, Archibald Sinclair, considera que cal establir un bloqueig mundial al Japó

Londres, 2. — El líder parlamentari del Partit liberal, sir Archibald Sinclair, pronuncià ahir passada una important discurs a Escòcia, analitzant la conducta inqualificable del Japó a Xina, agredint primer aquest país en contra de tots els Tractats i obrant després en forma inhumana, per mitjà del bàrbar bombardeig de les ciutats obertes xineses, dels centres de cultura, etc.

Sinclair es mostrà decidit partidari de la immediata organització d'un rigorós boicot dels productes d'origen japonès i propugnà l'organització internacional d'un bloqueig econòmic del Japó tallant-li diversos subministraments, principalment el dels combustibles líquids.

Referint-se a l'actitud observada pel Govern britànic davant dels atemptats comesos pels japonesos contra la població civil xinesa, el líder liberal exclamà que no és suficient d'expressar l'horror que tals fets inspiren, sinó que cal que es passi immediatament a l'acció pràctica per a evitar la seva repetició indefinida. Per això demanà al Govern de Londres que organitzés im-

mediatament el boicot anti-japonès, segur que amb aquesta manera d'obrar donarà satisfacció a la immensa majoria de l'opinió pública britànica, al mateix temps que la Gran Bretanya guanyarà l'estima de tot el Món civilitzat. Afirma que resulta pràcticament molt fàcil de declarar un boicot contra el Japó, que afectaria més de dos terços de les seves importacions per a usos bèl·lics i de les seves exportacions generals. — Cosmos.

ATAC AERI CONTRA ELS VAIXELLS DE L'ESQUADRA JAPONESA, A LA "RIA" DE XANG-HAI

Xang-Hai, 2. — Ahir a la nit, de les 21'45 a les 22'30, l'aviació xinesa, amb gran nombre d'aparells, portà a terme un intensíssim atac contra l'esquadra japonesa ancorada a la "ria" de Xang-Hai. L'espectacle fou d'una impressió extraordinària, puix que entraren en acció més de 80 canons antiaeris de la flota nipona, que no aconseguiren fer caure ni un sol aparell dels xinesos. Després d'un horrible duel entre l'artilleria i les

bombes i torpedes dels avions xinesos, aquests es retiraren sense haver aconseguit tampoc tocar cap vaixell de guerra japonès, o almenys així ho han assegurat les autoritats militars nipones.

Una gran part de la població de Xang-Hai assistí impassible al duel sino-japonès des dels terrats. Això ocasionà moltes víctimes, causades principalment per la metralla dels antiaeris.

Els tècnics qualifiquen d'extraordinari el fet que la ruda lluita acabés sense pèrdua de vaixells ni avions, i això s'explica únicament per la gran altura a què aquests volaven. — Cosmos.

LES FORCES JAPONESES PASSEN LA GRAN MURALLA A L'HOPEI

Tòkiu, 2. — Les tropes japoneses traspasaren el dia d'ahir la Gran Muralla, a la província d'Hopei, i s'endinsaren nou quilòmetres a l'altre costat de la mil·lenària fortificació, és Cosmos.

EL MOVIMENT NACIONALISTA ARAB

Han estat practicades nombroses detencions, entre elles, les dels membres del Comitè

Jerusalem, 2. — L'efervescència en tot el país és enorme davant les radicals mesures presa ahir per les autoritats angleses detinent els membres del Gran Consell Arab i altres dirigents de les organitzacions indígenes.

Les autoritats angleses s'han incautat provisionalment de tots els serveis telefònics i telefònics que controlen rigorosament per a evitar que els descontentats puguin organitzar algun moviment de protesta.

D'arreu del país es reben notícies comunicant la detenció dels membres dels diversos comitès àrabs.

Els anglesos també han pres rigoroses disposicions per a evitar que els àrabs de Palestina trametin delegacions de propaganda als països musulmans a fi de promoure un moviment de solidaritat. — Cosmos.

ELS DIRIGENTS DEL BANC ARAB D'HAIFA, HAN ESTAT DETINGUTS

Jerusalem, 2. — La policia anglesa

ha detingut tota la direcció del Banc Arab d'Haifa, acusats els seus membres de participar en l'agitació nacionalista arab. Els detinguts han ingressat també en el creuer anglès "Sussex", per a ésser traslladats, el mateix que els altres detinguts, a una illa britànica de l'Oceà Índic, en la qual seran internats fins a nova ordre.

L'agitació de tot el país davant d'aquesta repressió és enorme. — Cosmos.

LES AUTORITATS BRITANIQUE NO AMAGUEN QUE LA SITUACIO ES MOLT GREU

Jerusalem, 2. — Els anglesos han reclòs a bord del creuer "Sussex", els membres del Comitè Arab i altres dirigents indígenes, per a deportar-los a una illa de l'Oceà Índic, on romandran retinguts per temps indefinit.

Els serveis de vigilància, que estan a càrrec de la policia i de les

tropes, han estat reforçats considerablement a tot el país.

Les autoritats angleses declaren que la situació és greu, per bé que ara, la tranquil·litat a tot el país és absoluta, i no s'ha registrat encara cap acte important de protesta per la detenció dels líders àrabs, amb la deportació dels quals hom espera evitar llurs propagandes i restablir l'ordre i la tranquil·litat al país.

Les precaucions a les fronteres i costes encara són més rigoroses, i es té molta cura a evitar la sortida de delegacions àrabs cap a l'estranger.

Hom assegura que també ha estat detingut el Gran Mufti de Jerusalem, Hajamin Effendi, que ahir fou destituït per les autoritats angleses de la presidència del Consell Suprem Musulmà. — Cosmos.

HA FRACASSAT L'INTENT D'ALEMANYA D'ESTABLIR UNA BASE NAVAL A L'ARTIC

Itàlia també en demana una

Dies enters parlàvem de les raons que guiarren Alemanya per a obtenir de Finlàndia una base naval a les seves costes, que, disfressada amb el nom d'"estació de pesca", seria un centre d'espionatge i, ensenya, un centre naval perillós per a un futur més o menys pròxim.

Sembla, però que no serà així, segons el telegrama que publiquem a continuació:

"Heisinki. — La Premsa finlandesa afirma que el Govern, en la seva darrera sessió, ha decidit no permetre als alemanys la instal·lació d'una "esta-

ció de pesca" al port de Petsamo, en la costa del mar Àrtic. Si el Govern es manté fidel a aquesta decisió, això voldria dir que l'intent dels alemanys de crear un base per a llur flota al mar Àrtic, que serviria també de base naval, ha fracassat.

El diari "Uusi Suomi" informa que Itàlia fa gestions prop dels Governos noruec i finlandès per tal d'obtenir també una "estació de pesca" a la costa noruega o finlandesa. El Govern noruec s'hi ha negat en absolut i Itàlia segueix fent gestions, ara, a Finlàndia.

Com és sabut, el port de Petsamo es troba precisament davant del port soviètic de Murmansk.

Pel que es veu, sembla que encara hi ha algun país on els Governos fan allò que és la voluntat del poble. En tal cas es troba Finlàndia, on, per la pressió del poble, ha estat denegada a Alemanya la base de Petsamo, i el mateix passarà segurament ara amb Itàlia. El contrari seria preparar-se per al suïcidí. Els alemanys començarien tenint un port i acabarien per voler tenir-ho tot.

ESPORTS

FUTBOL

PARTITS PER A DEMA

Tan sols dos encontres hi ha concertats per a demà, i encara en el terreny amistós.

C. D. Europa-F. C. Barcelona.

U. E. de Santa-Hospitalet F. C.

Els matx es disputaran en el camp del club esmentat en primer lloc.

BOXA

LES ENTRADES I LOCALITATS CORRESPONDENTS A LA VETLLADA SUSPESA, SERAN VALIDES, PER A LA DE DIMECRES VINENT

La Secció de Boxa del Sindicat de la Indústria de l'Espectacle fa avinent als possessors d'entrades i localitats de la vetllada de dimecres darrer, que els possessors d'aquestes tindràn a la vetllada del dimecres vinent, un 50 per 100 de reducció a la presentació d'aquestes a la guixeta del Price.

AVIACIO

EUROPA, A DEU HORES D'AMERICA

L'hidroavió gegant de la Imperial Airways, "Cambrin", queixat que cobrix amb una regularitat remarcable el viatge transatlàntic regular entre Anglaterra i els Estats Units, ve de realitzar un viatge América-Europa, en un temps record. Efectivament, ha cobert la distància en 10 hores, 23 minuts.

Ante aquesta realització que bé es pot dir meravellosa — 10 hores d'América a Europa! — el "Cambrin" és el millor temps dels empenyos en el

viatge en els dos sentits. El 27 del propassat agost, el "Cambrin" atenyia la base de Botwood (Terranova), en 14 hores, 24 minuts.

La Correspondencia de València ha estat suspesa indefinidament

València, 2. — Per ordre del ministre de la Governació ha estat suspesa, amb caràcter definitiu, el diari "La Correspondencia de València", a causa dels comentaris que feu ahir a la sessió de Corta. — Febus.

Es posa en vigor l'acord del Govern de França sobre el repatriament d'espanyols indigents

Baiona, 2. — En execució de l'acord del Govern francès, ha sortit vers Espanya el primer contingent de refugiats d'aquest país. Anteriorment, el contingent de refugiats de València, a causa dels comentaris que feu ahir a la sessió de Corta. — Febus.

La situació del poble italià

Malgrat l'actuació brutal dels «squadrists», els italians escolten les ràdios espanyoles, fan oposició al règim i desitgen i donen per descomptada la victòria dels republicans espanyols

La policia no és suficient per a reprimir el moviment a favor de la nostra causa

Denise Daria, publica en "La Lumière de Paris" la següent informació: "En la meua recent visita a Itàlia vaig poder apreciar, sobretot en les províncies, el malestar que regna, la irritació cada vegada menys oculta que provoca la duresa del règim i la intervenció a Espanya.

Els italians, espontanis i expansius per naturalesa, són ara més reservats. Els homes no aventuren llur opinió obertament; cal guanyar-se abans la seva confiança.

EN UN VAGO DE TERCERA

El meu coneixement de la llengua i els meus viatges en tercera classe van facilitar les meves relacions amb el poble. Vaig anar des de la frontera a Roma en segona, però quan vaig tornar vaig fer el viatge en tercera; vaig tenir ocasió d'apreciar com són de diferents els temes d'una classe amb l'altra.

Com que compto amb amics en marbre tota Itàlia, he pogut escoltar per tot arreu. En els trens, quan jo deia que ara tot hauria d'anar millor després de la victòria d'Etòpia, les senyilles gentes gravaven sovint la vista per a dissimular un somriure irònic. Ocorregué també que un company de viatge, em va respondre amb aire decidit:

— Això d'Abissínia és una pedra al coll (és un deute per nos) i el d'Espanya és pitjor.

Un dia em trobava en un vagó de tercera; tenia per únics companys de viatge, un jove matrimoni d'obrers i la seva filla d'uns cinc anys. La filla ferria travessava camps d'arròs inundats.

— Tindreu una bona collita.

— Què hi fa! — va dir la muller — No serem per això més rics.

— Malgrat tot, es va arranjant de mica en mica el vostre país.

— Creieu que tot s'arranjarà? Així, doncs, no sabeu res del que passa? Ens maten els nostres joves a Espanya, ens prenen els diners... El meu germà se l'han emportat a Espanya, promentent-li terres.

— Bé, ja has parlat prou — va dir el seu marit.

Per a canviar de conversa vaig preguntar el seu nom i si tenia un germà o una germana.

— No hi ha pressa — va dir la dona, fent una rialla.

Aquesta vegada el marit va continuar la conversació.

— Amb aquest en tenim prou. Els burgesos està bé que tinguin molta família; poden mantenir-la. Però nosaltres, per què? (Per què els foradins la pell, després?) (Basta per nos).

Els homes tenen por de parlar; però les dones tenen menys por a fer veure el que pensen. No cal sinó anar al mercat per a convèncer-se'n. La vida cara, l'alça de preus, els impostos — Espanya, que apareix sempre en les conversacions com un sleit-motiva — constitueixen els temes familiars de llurs queixes.

A GENOVA AMB LES DONES DELS PESCADORS

A Gènova he freqüentat un club femení improvisat i el formen les dones dels pescadors, reunides cada dia a la mateixa hora al port per a sarxir les xarxes mentre esperen el retorn de llurs marits.

La primera vegada que vaig veure a seure a la seva vora, em van mirar amb desconfiança; però quan van saber que havia viscut a Ligúria i que entenia el dialecte de Zena — (el zenezese) — es van tranquil·litzar i van continuar xerrant lliurement.

— La meua filla ha estat detinguda a Savona — va dir una vella, agafant amb una rapidesa sorprenent la malla d'una xarxa —. Ha estat detinguda per haver propalat notícies falses sobre Espanya. I si fossin veritablement falses! Però mireu el que són les coses: he rebut una carta de Vincenzo; escriu que l'han enganyat en portar-lo a Espanya. Li havien promès terra a l'Àfrica, i després resulta que el porten a Espanya per a matar bona gent que sofreixen i que treballen com nosaltres.

— Ja, ja! Per què hem d'anar nosaltres allà a matar pobres infelïços com nosaltres? — van afegir les altres dones.

— Doncs Vincenzo escriu que són molt bons i molt valents els republicans. Els coneix ara que està presoner amb ells. I li han obert els ulls i ja sap a què aténir-se sobre Franco i el seu exercit. El que ha sofert el pobre...

— Ha pogut escriure i el meu fill ha donat la carta a Battestino, que l'ha llegida a la nit en una "tractoria" als seus companys. Amb aquest motiu van discutir i dos o tres dies després venien els "squadrists".

— Squadrists? Què és això?

— Doncs una bandita, uns scamie neres, una partida de vigilants i d'espies. Uns brètols!

La indignació va fer atxecar el to de la conversa.

— Oh, quina canalla! Quina pestal!

Totes les dones parlaven alhora. Cada una contava una història. A Savona, a Sampierdarena, a Oneglia, tals i tals havien estat apallats fins a fer-los sangrar; després, torturats i mutilats. A un ll van buidar un ull, a un altre li van trencar una cama, a un altre, en fi, li van fer prendre en litre d'oli de riel.

— Però, per què?

— Per res, per una conversació, per una paraula una mica strevida...

— A Alvenga, van aparèixer en els murs inscripcions tota aquesta: "Per l'Espanya republicana". Els "squadrists" es van alarmar i començaren de fer indagacions. Van portar llur impudència fins a cercar confidents entre els "balliles". Un d'ells els va posar sobre la pista per una bossa de hombons. Els bandits van poder trobar els autors de les inscripcions i els van malmetre a pallisses.

— És cert, però els nostres es van venjar. Quatre "squadrists" van ésser apallats per ells — va dir una dona jove, de cara fina i enèrgica, que les altres anomenaven Rina.

— Sí, però això no impedeix que el meu fill hagi estat anafat per la pesta negra i el "povenno" sigui ara a la presó.

— Ja sortirà! — va respondre Rina, amb calma —. N'hi ha que romanen anys a la presó i surten més forts i amb més valor. Si tots fossin com ells, ja no tindríem "squadrists".

La cella va exhalar un gran sospir i va callar.

És evident que totes aquestes dones haurien pogut explicar molt més, però el terror feixista imposa la discreció.

LA CAÇA D'ELA RADIO

Poc després, vaig tenir ocasió de parlar amb Rina. Mai no oblidaré aquesta dona coratjosa. Gràcies a ella coneix les malifetes dels "squadrists" i especialment la caça dels curiusos de la ràdio.

Tot sovint es reuneix la gent en un bar popular per a escoltar en la T. S. F. les emissions de l'Espanya republicana. De sobte els "squadrists" envaïen l'establiment i destrueixen els aparells. Si saben que s'escolta l'emissió prohibida en una casa particular, organitzen una expedició punitiva. Ja poden anar amb compte les persones que es reuneixen entorn d'un aparell de ràdio. Hom les apallava fins a fer broilar la sang de llurs coscos. En algunes cases tot el mobiliari ha estat destruït; no ha restat per destruir ni cadires, ni vasselles, ni res.

Desembarquen alguns pescadors i s'ajunten a les dones.

— Sempre el mateix! Fent anar el picardí! — sospirava un pescador.

— A l'interior els cremaran la llengua per parlar massa — va dir un altre.

— I, vosaltres? — respongué Rina —. Vosaltres hauríeu de menjar carbó

encés per no haver dit res. Vosaltres calleu, quan cal cridar amb totes les forces dels pulmons!

Els pescadors van mirar-me amb desconfiança.

— Apa, que la presència d'aquesta senyora no us turment! Heu vist alguna vegada "foristeri" que siguin amics del "Duce"? Ens conten que els francesos volien declarar-nos la guerra, però nosaltres no ens ho creiem. «E vero, signora?»

Només els alemanys són amics de Mussolini.

— Prou que se n'aprofiten, d'això. No veieu com s'han instal·lat ací? Són els amos de tot el comerç i de tots els hotels!

— Però si la guerra esclata, ja veurem.

— No en parlem, d'això — diu la vella —. Déu ens guardi d'aquest horror!

— No és a Déu a qui ens hem de dirigir — contestà Rina — sinó a nosaltres mateixos.

A tota la Ligúria i a tota la Toscana he sentit parlar de les malifetes dels "squadrists" i de la seva caça de

la ràdio. A Ravenna, a Ancona i a Forlì, els amos de cafès que posseïen aparells de T. S. F. han sofert el càstig de la pesta negra. A Florència ha estat saquejat el café situat davant l'església de Santa Felicità.

El periòdic de Farinacci, "Regime Fascista", exalta l'activitat dels "squadrists" i els empeny a més greus atrocitats. Però, malgrat tot, es va manifestant sense parar una sorda oposició al règim. Malgrat tot, s'escolten secretament les emissions des de Madrid i es desitja, i adhoc es dona per descomptada, la victòria final dels republicans espanyols.

El fet que els dirigents feixistes fomentin els assalts dels squadrists mostra clarament que la policia no és suficient per a reprimir el moviment a favor de l'Espanya republicana. No solament creix el descontentament, sinó que s'estén l'agitació clandestina revolucionària, singularment perillosa en aquesta època de preparació per a la guerra, perquè la preparació de la guerra és una cosa evident.

EL PLET DE LA U. G. T.

Els representants de les Federacions que estan en discrepància amb l'Executiva s'han declarat constituïts en Comitè Nacional i han pres acords

València, 2. — Tal com tenien anunciat, s'han presentat al local social de l'Executiva de la Unió General de Treballadors els representants de les Federacions d'Indústria al Comitè Nacional, que per trobar-se en discrepància amb la posició d'aquella Executiva, han convocat a l'esmentat local reunió del Comitè Nacional de la U. G. T.

Hi han assistit representants de trenta Federacions d'Indústria. Entre ells hi ha el tesorero de l'Executiva desautoritzada, Felip Pretel, i un altre del Secretariat General de Catalunya.

En trocar al local foren rebuts pels membres de l'Executiva Maria Muñoz i Carles Hernández, a través de la reixeta de la porta. I en demanar que se'ls obrís la porta, Muñoz i Hernández han dit que no podien accedir per no haver estat convocats el Comitè Nacional per l'Executiva.

Ha intervingut un representant de l'autoritat, que ha convidat a deixar pas al local i ha fet constar que es tractava d'una reunió que havia estat prèvia sol·licitada, autoritzada per la superioritat. Aleshores ha acudit a la reixeta el secretari general de la U. G. T., i ex-president del Consell Largo Caballero, el qual ha dit que l'Executiva de la U. G. T. no havia citat el Comitè Nacional, i que per tant no s'havia d'obrir ni als membres d'aquest Comitè ni a l'autoritat.

Com sigui que havien aplegat els voltants del local alguns grups d'obrers en actitud intranquil·la, es convocava han deixat de llurs còpols d'entrar al local de l'Executiva, i al mateix replà de l'escola en què es trobaven s'han declarat constituïts en Comitè Nacional de la U. G. T. sota la presidència de Felip Pretel, s'ha acordat treballar-se al local de la Federació Gràfica Espanyola per tal de procedir a llurs deliberacions.

En aquesta segona part de la reunió s'han adoptat els següents acords:

Primer. Considerar que la que fins avui ha estat Comissió Executiva de la Unió General de Treballadors no té facultat d'acord amb el Reglament, per a donar de baixa algunes Federacions de la manera que ho ha fet.

Segon. Anular aquest acord d'expulsió de 14 Federacions, produït per falta de pagament.

Tercer. Nomenar nova Comissió de la Unió General de Treballadors, que ha quedat constituïda de la següent manera: President, Ramon Gombau Peñá; vice-president, Edmunds Rodríguez; secretari general, Rodríguez Vega; secretari adjunt, Amador del Rosal Díaz; la tresoreria s'ha acordat que recaigués en el que venia exercint-la fins ara Felip Pretel; vocals: Esquiel Ureña, Caudina Garcia, Antonio Perez, Antònia Gènova, César Lombardi i Daniel Anguiano.

Després s'ha acordat dirigit una salutació emocionada als heroics miners asturians que amb extraordinari entusiasme venen lluitant incansable-

ment pel triomf de la llibertat a la nostra pàtria i la total extirpació del feixisme; una altra als camarades llicenciats de Madrid peranyants al Sindicat de les Arts Blancues, model de sindicats i abecar-los el càstig que sobre ells pesava, imposit per l'anterior Executiva i una altra al Secretariat regional de Catalunya.

Així mateix s'ha acordat retornar al Govern que presideix el senyor Negrín la incondicional adhesió de la Unió General de Treballadors, i manifestar-li que aquesta està disposada decididament a prestar-li suport en la seva obra. S'ha acordat finalment dirigir una salutació a la C. N. T.

A l'Espanya sotmesa a Alemanya i Itàlia depuren les biblioteques

De "La Voz de España", de San Sebastián:

Burgos. — El "Boletín Oficial del Estado", en el seu número d'ahir, publica, entre d'altres, la següent disposició:

"Precisament procedir a la retirada de les biblioteques públiques i centres culturals de les publicacions que puguin servir per a la propagació d'idees noves, es disposa que pels governadors civils es procedirà, en el termini de quinze dies, a redactar una llista que comprngui una relació nominal de totes les Biblioteques públiques, populars, escolars, centres de lectura, centres recreatius, col·legis, acadèmies i, en general, de tots els centres similars que existeixin a les respectives províncies, on immediatament es constituirà una comissió depuradora, que s'encomanarà de la recollida i destrucció, en tal cas, d'aquesta mena de llibres."

Una vegada més l'esperit germànic s'imposa, i els habitants de l'Espanya rebel tindran ocasió de gaudir de "facto" de tots els avantatges de la civilització feixista. Per alguna cosa havien cridat a la Universitat de Salamanca "Meri la Intelligència!"

Solidaritat Internacional Antifeixista està junt amb els qui sofreixen: junt amb totes les víctimes del feixisme, sense mirar quines idees tenen ni a quin país pertanyen, així com el sol escampa la calor de tots els homes i sobre el ventre fecund de la terra.

Moral asturiana

«Astúries no és lluny i juga molt fort en el joc de la nostra guerra. Que no miri la vostra retaguarda la nostra cortesa com una cosa estranya i llunyana... Que pensi, mirant vers nosaltres, que el seu útle deure es redreçar-se, d'una manera plena, en la lluita contra el feixisme, allunyant-se d'entreteniments i vicis que desben malparada la retaguarda si pensen que aquesta ha d'ésser el més pur reflex de vibració en la lluita» (Paraula de Segon Blanco, anarquista asturià).

No existeix cap antifeixista fervent que no senti una pregona emoció en recordar Astúries. Regió sublim i uns homes il·luminats i gegantins suporten amb estoicisme una situació d'isolament que només pot aguantar-se quant l'amor a la llibertat és superior a les ganes de viure. Nosaltres convidem, en aquesta ocasió, els catalanistes intransegurs, que malden per una superioritat catalana per damunt de les restants entitats ibèriques, que abaisin la testa en senyal d'agraïment envers el poble nòrdic per ésser, avui com avui, el que aguantà més alt i amb més braó l'estendard de l'antifeixisme.

S'ha dit, amb fonament de causa, que les victorioses jornades del 19 i 20 de juliol que tingueren per escenari els carrers de Barcelona, foren el factor determinant de la desfeta feixista en gairebé la meitat d'Espanya. Cal establir, però, les veritats tal com elles siguin i voler comprendre ensems que el Nord, i més concretament Astúries, ha demostrat fins a l'evidència que no és personalitat el que li manca i que sense crossej pot caminar perfectament. Per exemple, el 6 d'octubre serà asturià o no constarà a la Història, i si el 19 de juliol a Catalunya i a la resta de l'Espanya alliberada no significava una data plenament optimista, és no les fills del país astur no haurien sucumbit fàcilment al jou de la reacció militarista. Així s'ha de creure perquè és aquesta la seva indesmentible trajectòria.

Amb tot, ningú no ha de tenir que la nostra admiració pels homes d'aquelles llunyanies pugui encloure la més nomina ofensa contra els lluitadors d'altres latituds. No. Coneixem de prop el valor dels defensors d'aquell Madrid que quan no resisteix és perquè ataca, sabem també amb quin convenciment la gent de l'Est i del Sud ens mirarien la vida si la hostialitat monàrquico-militarista se'ns aboqués al damunt. Amb les dents ens hi faríem, com amb les dents i amb les ungles ens hi hem fet en les situacions que esdevingueren perilloses. Tots fem el que podem quan l'ocasió es presenta, i és bo d'afegir-li que les competències sorvegliades sonarien a musiqueta incoerde i ridícula si preocupacions de més alçada no entratgessin la nostra atenció.

El que rebenta, però, és la retaguarda. És aquesta la que esferceix, la que proporciona veritables moments d'angoixa. Sobretot, aquesta galifardeus amb pretensions de saví que es preocupen més de la llista dels nousvinguts que dels comunicats de guerra, aquests que no coneixen altre enemic que el que s'està al centre del davant; i aquells altres que abans no resistien la presència del burgès amb la faç a l'alcada de l'honor i que ara reneguen i exigeixen com uns herens de casa bona; i els de més enllà, que s'afarten perquè tenen certans que els sobren, que «conviven» a les barbes dels antifeixistes que ningú no escolta, que defugen tant com poden les obligacions ciutadanes, que s'enfien fins al capdamunt i, si no hi mitjança la casualitat, no cauen; i encara, aquests fills del Poble que no comprenen exactament les necessitats de guerra i romden i malmenegen per la més mínima cosa.

Baldament ens pesi, Catalunya no és Astúries. Possim, els catalans, el temps però no la moral del poble astur. Ja en tenim de pasta d'herois, prou ne posem de capacitat de sacrifici. Però, mentre albirem lluny el perill, la cosa no ens encaparra gaire. La vida frívola, les banals comoditats tenen massa devots a casa nostra. A més a més, tenim als fronts una munició de gent que es baralla amb el feixisme en representació dels qui quedem ací fent Fentze.

S'hauria d'acabar la tragicomèdia. De sobres n'hi ha, ja, amb el que s'ha representat. Les coses malifetes abbeïxen i ens desaprofiten. Redreccem res. Els asturians ens han vist des del seu mirador enès i ens ho demanen. Fem-ho per ells, per l'Espanya que resta estesa i espera de nosaltres, pels germans de tots els fronts, pels nostres fills. Cal portem-nos!

O disposem-nos, en cas contrari, a ésser sacrificats com uns xais.

JOAN DEL PL

L'EFICACIA DE LA REVOLUCIO ESPANYOLA

LA INDUSTRIA VIDRIERA i EL SEU ART

III

SANITAT

Snara s'han començat a fabricar ja els termòmetres industrials per a incubadores i laboratoris químics. I aviat hom començarà a fabricar interruptors de mercuri per aplicar a l'electricitat.

Aquests interruptors de mercuri es poden aplicar a l'electricitat; per exemple, als rètols lluminosos que s'apaguen i s'encenen, cosa que té una importància comercial que fins el més pallús podrà comprendre fàcilment; però, ultra aquesta importància, n'hi ha encara una d'utilitat més efectiva, i és que serviran per a regular els senyals dels trens: "block sistem".

En el gravat que publicàvem abans d'ahir es veu una noia que sembla que estigui ensim a màquina. Doncs, no; el que aquesta noia fa és marcar en la barreta de vidre dels termòmetres els graus i les dècimes de temperatura que ha d'indicar l'aparell en funcions. La fabricació dels termòmetres és molt curiosa; cal veure com, un cop tallada la barreta de vidre a la mida, es va manipulant en el foc roent que dona la flosca, fins que s'ha format el dipòsit del mercuri. Després, la introducció d'aquest metall blanc i brillant com l'argent, però més pesat que el plom i més escorredís que un diplomàtic o polític rabós, dins la canal oberta en el foc que travessa tot el cor del tub i dins el seu dipòsit format a posta amb una petita bufada i a còpia de foc roent de la flosca. Es senzillament curiosíssim!

En un altre gravat, publicat també abans d'ahir, es veu la COMPROVACIO dels termòmetres. Quan aquests estan en condicions de funcionar, la noia que veiem al costat d'aquesta mena de dipòsit i d'aquest aparell que altera la forma dels capells de copa no fa res més que comprovar si els termòmetres marquen bé la temperatura. Es tracta d'un dipòsit d'aigua que té l'ebullició per mitjà de l'electricitat, i una sèrie de termòmetres mantinguts en el bany d'aquesta aigua, subjectats drets dins d'aquest aparell que sembla el de donar forma a un barret de copa, recullen la temperatura que té l'aigua bullent i la van graduant. Així es comprova que els termòmetres marquen bé.

No cal que remarqui més la importància que per a la indústria espanyola té aquesta realització de la classe treba-

lladora, duta a terme amb la màxima perfecció tan bell punt ha pogut disposar de la direcció i de l'engranatge de la fabricació per compte propi.

Hi ha un adagi català, molt antic per cert, que diu que "no tot és bufar i fer ampelles". Si, amics; ja antreu veient, en el transcurs d'aquest reportatge, que les característiques del vidre bufat no es distingirien precisament per la seva facilitat. Bufant es fan ampelles, copes, bidons i moltes altres coses; però bufant es fan també aquests complicadíssims aparells sanitaris, de química i ortopèdia.

La veritable característica de la fabricació d'aparells sanitaris és el treball a la flosca. Una flosca funciona contínuament encesa davant del plí de l'operari; llança una flama de foc rogent i polimerada, que va fonent i emmolllant el "vidre neutre quílibrat" (aquells tubs de vidre buits de dins, de què ja hem parlat en tractar de l'origen del vidre). L'operari ha d'estar posseït d'una gran pràctica, que requereix uns anys d'aprenentatge, i una mestria admirable. Un tub de vidre neutre (quílibrat a mans de l'operari que el treballa a la flosca) que tingui, per exemple, una circumferència de deu o vint centímetres, es va allargant, per la força del foc i amb la mestria de la mà d'obra de l'operari, esdevé més de la punta i acaba amb aquesta punxa perfurada que tenen les injeccions.

En el començament d'aquest capítol, publicat ahir, haurem vist un aparell refrigerador, amb tota la seva "mandanga" de vidre: una canonada de vidre retorçat dintre d'un tub més gros, també de vidre, amb dues conduccions. Aquest és, encara, un dels aparells més senzills de tots. No us véneu a la memòria totes aquelles instal·lacions complicades de vidre que haureu vist en els laboratoris de física i química? Doncs bé, tot això, tenint per base aquests tubs de vidre neutre, que és la matèria prima, l'operari, amb seny i paciència d'orfere i de constructor, va retorçant, encaixant, fent els uns dintre els altres, soldant-los i emmolllant-los, fins a obtenir totes aquestes complicadíssimes instal·lacions, i ho fa a bufadetes, quan ha de fer sortir una bola en el tub o ha d'expandir-lo, i sempre manipulant-lo en el foc, en el foc fantàstic d'aquesta flosca intrèpida que durant les hores de feina no s'apaga mai, i que manté i envolla el cos i la testa del treballador en refugències roentes de tons vermells, vermells, violacis i morats, que donen la visió espantosa de les sanguines i aquarelles de Bradwing.

Es ben de dolre que el problema del transport difereixi una tasca tan admirable com és la que es realitza. València és l'única que fa el vidre neutre quílibrat que es necessita, i si es podia rebre regularment, seria formidable l'obra que es podria emprendre, car aleshores es posarien en marxa les màquines que es tenen ja a punt per a una gran fàbrica.

Res de tot això no existia abans, quan la indústria estava a mans de la burgesia. Diguem-ne, ara, si no té importància l'obra realitzada pels treballadors, i si no palesa això l'eficàcia de la Revolució espanyola. Eficàcia que, per a ésser veritablement tal, ha de comptar amb aquest valor constructiu de què hem estat capaces i que no ens hem de deixar arrabassar, car és ben nostre, i ens h'ha situat en una posició legítimament conquistada.

Següent, ara, tractant d'algunes seccions del VIDRE PLA.

El v dre pla i la decoració moderna

Un xic d'història

Aquesta decoració ha tingut i té un punt neuràlgic: la VIDRIERA.

Ella ocupa el paper més important de la decoració antiga en el vidre pla; això justifica la necessitat d'història que n'hi ha. Al llarg d'aquesta grapat d'anys, calculeu si n'han succeït de coses! En el rom del vidre pla, mitjançant la decoració i aplicació, s'ha pervingut a aquest preciosíssim encantador que embadaleix i embarnaixina i grans (com els contes de "Les mil i una nits"), que produeix un transport meravellós, matemàtic d'insomniable poètica, que us fa vibrar les cordes de l'esperit amb l'harmonia de la música, del color i de la llum, talment com enduts suauement al país fantàstic on es troben les muses atrevides i amanyagadores; s'ha pervingut a aquest preciosíssim que duu per nom LLUMINOTECNIA.

U!, com he volat amb aquest paràgraf imaginatiu! Cal que m'aturi, he de pujar llust a l'avió de la inspiració, per tal

d'història-vos, en un pla prudent de curiositat, el camí emprès en aquest art de meravelles.

Desfiliem, doncs, tot seguit, el carnet dels apunts. Per vidriera entenem, naturalment, el bastidor amb vidres, amb què es tanquen portes i finestres. Com és molt comprensible, jo no parlaré pas en aquest reportatge del VIDRE SENZILL PER A OBRES. (El "vidrier" no és únicament aquell baliga-balaga que amb un diamant talla el vidre senzill per a obres, i amb uns listonets i uns quants clauets el col·loca a la vostra finestra per a preservar-vos del vent i del fred —adés ocupant el lloc definitiu que un tros de cartó o una fonadura li robava, adés amb una interinitat definitiva—; pobre vidre senzill i pobre baliga-balaga que se n'ocupa!). D'aquest vidre corrent, la vulgaritat i ordinarietat del qual no encaixa amb els meus propòsits, no penso parlar-ne.

I per VIDRIERA DE COLORS s'entén la que està formada de les esglésies, palaus i cases. Parlem-ne, d'aquests.

Per vidres amb dibuixos acolorits i que cobreix els finestral En la més reculada època antiga, i durant gran part de l'Edat Mitjana, els bastidors que cloïen les finestres eren de tela encerada, paper embegut d'oli, plaques de pedra translúcida o bocins de nacre, tal com s'ha fet a la Xina fins els temps moderns.

Hi ha certs pobles que antigament usaven les vidrieres, especialment els romans, cosa que es comprovà amb els descobriments d'Herculà i Pompeia. Els escriptors del segle III descriuen en llurs escrits —i de manera especial en les cròniques dels monestirs i en les vides de les personalitats destacades— les meravelles de les vidrieres que ornaven els palaus i les basíliques.

Probablement és a França on nasqué aquest art de la vidriera acolorida, car és on se'n troben vestigis més antics. Cal recordar Gregori de Tours, qui parla de les vidrieres de Brioude, destrocades bàrbarament, l'any 521, pels soldats inestètics (com tots) de Teodoric.

Es indubtable que el descobriment de vidrieres i d'urnes, per Pilley, l'any 1872, al cementiri franc de Sèry-les-Mézidières, obrí nous horitzons sobre l'origen de les vidrieres i llur ARMADURA EN PLOM.

Des d'aquest moment hem d'acceptar, doncs, l'opinió d'E. Socard, qui ens diu que: "les primeres vidrieres foren superfícies de vidre, COLORIT EN LA SEVA MASSA, que representaven DIBUIXOS GEOMETRICS, embiats AMB PLOM. La perfecció del tallat en la vidriera de Sèry-les-Mézidières permet de fer remuntar l'origen del procediment fins a l'època mèrovingia.

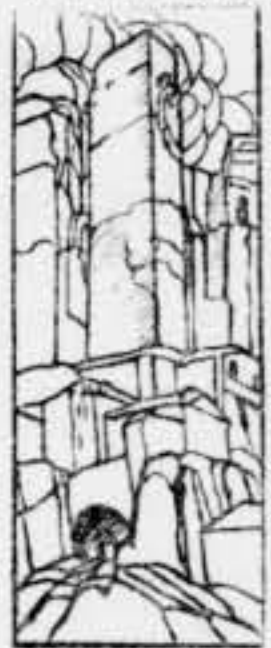
En les obres de Lleó d'Orléans es tracta força detalladament de les vidrieres muntades amb plom, en allò que fa referència a les existents a l'església de Monto-Casino, restaurada l'any 1066, i en la crònica dels "Miracles de Sant Benet", del segle X.

Cal entendre, però, que es tracta de VIDRES DE COLORS de diferents tallats en formes geomètriques distintes, i NO de VIDRES PINTATS, com volen suposar alguns arqueòlegs.

El VIDRE DECORAT és, potser, del segle X, i començà a l'Occident; no és pas certa la suposició que vol fer creure que els croates foren els qui importaren d'Orient el gust per les vidrieres de colors, imitant els finestral de les mesquites.

Les vidrieres pintades o DECORADES, que constitueixen un art completament distint de les vidrieres amb vidres de colors, han constituït un progrés artístic considerable en ésser aplicat aquest art sobre el vidre blanc o de color.

En el segle XI, amb els grans finestral de les esglésies, que lluraven la batalla a les finestres baixes i estretes de l'època, els assumptes predominants en aquest art són els inspirats en els passatges de la Bíblia, ben fecunds en escenes decoratives i plàstiques. En el segle XII continua aquesta mateixa inspiració aplicada a aquest art. De mitjans d'aquest segle és la basílica de Saint-Denis, les vidrieres de la qual es componien de medallons rodejats d'una ampla franja ornamental. Cal que digui, encara, que totes aquestes vidrieres no constitueixen res més que una mena de mosaic transparent, format per trossos de vidres acolorits en llurs masses, en els quals, a poc a poc, anaren apareixent, després, i amb certa timidesa, els primers assaigs de la veritable pintura, però aquesta, encara, en pinzellades fosques, que representaven els rostres i els pees de les robes. En les vidrieres d'aquest segle hi ha abundor de nus; els personatges vestits tenen les robes enganxades a llurs cossos, i en les parts extremes la roba volava decorativament, adhuc amb excés de roba, de pees i de voleïar. Les armadures de plom sempre resulten grolleres i tallen les imatges; això és el que observaren en aquestes obres (Continuara).

Exemplar de vidriera emprada del segle XI.

MANCA D'ORIENTACIO PROFESSIONAL CONFERENCIA DONADA PER RICARD CRESPO

(Continuació)

Volgas! És execrable, amb la boca tancada, feien: emmm, mmh, umms. I quan havien acabat, sortia el director i deia: «Senyors, la lletra es nevas».

I que no em vinguin, companys, quan en una assemblea s'ha elegit un membre per a fer de tècnic i no té els coneixements necessaris, amb la nota sentimental que és un home ple de bona voluntat. Tanta voluntat com vulguen. Més de la que vulguen. I què? Jo un assessor que, en el fons del fons, si em mateixos que esgrimeixen aquest argument no hi creuen. Voldria fer la prova quan estan malalts o quan es troben en el cas que se'ls ha d'operar. Admetran l'argument? Si per a operar-los s'envia un llampista, amb tota la bona fe d'aquest Món, que diran? Perdoneu l'expressió, companys; però, inconscientment, diran: el que va dir aquell general francès.

Doncs bé, per molt important que sigui un braç, l'estómac, una cama o un ronyó de l'individu, no ho és menys el benestar de prop d'un miler de famílies.

Per això cal una sítima de miras. Res de capelletes ni de petits grupets que ho asfíxien tot, que ho empetteixen tot per gran que sigui l'afar.

Cal d'una vegada assaig amb això. Si en aquestes nits tan clares, nom s'atura a contemplar aquest cel tan ple d'estels, fins arribar a sentir-ne la música, molt serà que no es senti ridícul i mesquí dels anes efectuat durant el dia.

S'ha de tenir consciència del càrrec que hem acceptat, i exposar-se a la crítica amb totes les seves conseqüències. Qui no vulgui més que un vagi a l'erra. I ara, hi que us pesi, som a l'erra constructiva.

Jo no sé per quins motius, men d'un d'aquests companys em suggereix el tòpic personatge de Moisés. Quan veig que es destrueix una cosa sense haver-ne creat una altra que la supletxi amb avantatge, em recordo del fet del trencament de les taules de la Llei a la muntanya del Sinaí. Aquell home després va haver de rebaixar-se perquè l'n Jesús unes altres. Però aquell personatge, si bé tenia aquests defectes, en canvi tenia altres qualitats; què us sembla d'aquella que, tocant amb una vareta una roca

qualsevol, en feia brollar aigua. Avui hi ha qui té la mateixa pretensió en el moment d'estirar la cadena d'un water.

No hem de temer les rectificacions per culpa d'un amor propi mal entès. En aquesta mena de lluita hem vist rectificar moltes coses. Mireu. Jo no tindria cap inconvenient a finançar un estol per a fer una revolució a cada capital del Món. El 19 de juliol va quedar demostrat que es compta amb companys aptes per a la feina. Però després va venir la guerra, i des de «Solidaridad Obrera» fins a «La Vanguardia» i des de «Treballa fins a «La Noche», tots han estat d'acord que, per a vèncer, no n'hi havia prou. Ens calia una força disciplinada, ens calia un exèrcit regular. Jo ting la forma convicció que també rectificarem. No ens accontentarem amb un exèrcit regular; el voldrem i el tindrem perfecte.

Però deixem això del taller únic per no ésser el tema que hem vingut a desenvolupar i no ésser, tampoc, la idea del company Soto, el qual desitja una mena d'escola d'aprenentatge.

Aquesta: cosa d'aprenentatge, que ens servirà d'orientació professional, o sia per a adaptar

les inclinacions de l'individu en relació i d'acord amb les seves aptituds, podria fer-se d'una manera que resultés també una font d'ingressos ben assajats en bé i profit de la col·lectivitat, alhora que donaria un caire de progrés i de bon nom a la indústria vidriera.

Aquesta escola-taller, com va iniciar amb molt d'èxit fa temps el company Baló, podria fer-se a base d'aprofitar tots els rebuigs.

En aquesta secció s'aglomerarien totes les sobres i retalls de vidre, cristall, rajola, etc., i l'enginyer dels que hi treballassin s'aplicaria a la creació d'objectes aprofitant els trossos màxims, o sia una materialitat per a fer l'objecte.

D'aquest taller en sortirien, després d'haver-lo amb estudiat, marcs de vidre, porta-retrats, escriptoris, capsets de fantasia, plaques per a portes, papeteres, seca-tintes, miralls decoratius, jardins en miniatura, llistres per a rètols, etcètera.

El personal (un personal abogant), disposat a ésser el que jo entenc per vidrier, tindria cura de l'elaboració, alternant amb tota mena de v-

(Continuarà)

L'EXERCIT DEL POBLE CONTINUA AVANÇANT A L'ALT ARAGO

Han estat ocupats Rapún, ermita de Santa Agueda i Coronas de Allué

EXERCIT DE TERRA

Nord. — Front oriental. — En la jornada d'ahir, prèvia intensa preparació artillera, els rebels han conquerit algunes altures i el turó al nord-oest de Peñaverde. Després d'alguns atacs han avançat fins a Denorio i han pressionat sobre Sierra Escapada. D'on han estat enèrgicament rebutjats per tres vegades, però la noïdrada i persistent concentració de forces enemigues ha obligat les forces pròpies a abandonar aquesta darrera serralada i Monte Iguedo.

L'aviació facciosa ha actuat amb gran nombre d'aparells sobre les vies de comunicació i pobles de la rera-guardia. Ha bombardejat i ametrallat Gijón i Villaviciosa.

Front Sud. — Avui ha aconseguit l'enemic, després de reiterats atacs, ocupar una altura de Peña Sastre, però ha fracassat en els seus propòsits d'infiltrar-se per les valls de Requejo-Chimera fins al port de San Isidro.

Sud Tris. — L'enemic ha repetit els seus canoneigs sobre Burgillos, Covisa i Nambroca.

En altres sectors lleugers tiroteigs.

Llevant. — Foc de fusell i metralladora a diversos sectors, preferentment sobre les posicions pròpies de Punta Lázaro i El Navazo.

Est. — A l'Alt Aragó les nostres tropes han ocupat les posicions enemigues de la cota 972, la cota 920 de Las Planas, el poble de Papún, l'ermita de Santa Agueda i Coronas de Allué.

La nostra artilleria ha actuat intensament contra les posicions enemigues de Punta Selva.

Un intent enemic d'infiltració a l'orat d'Ibor ha fracassat rotundament. Les forces faccioses s'han retirat en desordre.

L'artilleria pròpia ha canonejat amb gran eficàcia cap a Valca i Loma de Enmedio.

Als altres sectors no hi ha hagut novetats d'interès.

Centre i Sud. — Sense novetats.

EXERCIT DE LAIRE

L'aviació lleial ha bombardejat Sabiñanigo i Meneque. Al primer poble ho ha fet sobre la fàbrica de productes químics, on les bombes han estat entre els pavellons de l'edifici.

Al Nord ha perseguit els aparells facciosos, un dels quals sembla que ha estat abatut. Nosaltres hem registrat una baixa quan els nostres pilots plantaven cara a un creixent nombre d'aviacions enemigues, en el qual combat hem perdut un aparell.

En bombardejar Gijón els facciosos, després de llançar les bombes, han perseguit pels carrers, amb el foc de metralladora de llurs aparells, la gent que intentava refugiar-se.

L'ENTUSIASME I LA RAPIDESA SON FACTORS DECISIUS EN LA LLUITA VICTORIOSA D'ARAGO

Boltanya, 2 (Del nostre enviat especial). — Malgrat el dia desagradable, l'entusiasme de l'Exèrcit republicà ha seguit manifestant-se amb tota esplendidesa. L'incontenible ardiment que caracteritza els nostres lluitadors i que per l'Alt Aragó proporciona tan notables victòries, traduïdes per la important avançada registrada fins ara, ha donat nous fruits, tals com l'ocupació de les cotes 972 i 920 de la zona de Las Planas, obrint un nou camí envers el cercle de Sabiñanigo, que permet un major desenvolupament de les tropes lleials. Això ha estat a conseqüència d'una intel·ligent operació que no ha costat baixes al nostre Exèrcit, per la cega obediència dels soldats, els quals, atents a les disposicions dels caps, s'han llançat a l'atac quan ha estat comprovada la impotència de l'enemic.

Al principi de l'operació han estat atacats els facciosos pel poble de Rapún, poble que després de dura lluita ha caigut al nostre poder.

Mentrestant, s'efectuava un recorregut per la zona de Rapún, en direcció a Las Planas, per encerclar les cotes 972 i 920, al sud-oest de Sabiñanigo i en direcció a Adena.

Aquesta operació ha constituït un franc èxit, car les dites cotes han estat ocupades. Al mateix temps, i amb l'objecte d'obligar l'enemic a una absoluta subjecció als seus llocs, ha estat desbordat el control que des del Coronazo exercien contra el camí de Yebra de Bana a Osan.

Una ràpida maniobra ens ha permès d'arribar als voltants de Coronas de Allué, encerclant el lloc, sense que representés un esforç extraordinari aconseguir la conquesta.

Haver aconseguit aquesta posició equival a un triomf magnífic, per al com es tanca completament el Coronazo, des del qual lloc se'ns hostilitzava continuament.

Llibre ja el camí de Rapún, amb l'ocupació de la cota de Las Planas, s'ha dirigit l'operació cap al nord, o sia cap a l'ermita de Santa Agueda, per la ruta de Rapún a Adena.

Els facciosos no han pogut donar la sorpresa i malgrat que s'ha comprovat la presència de legionaris en les seves files, tan aviat com han aparegut les forces lleials pels flancs, han fugit precipitadament. L'hostilització del conglomerat rebel, ha resultat frustrada per l'oest d'Ibor. La maniobra estava ja prevista pel nostre comandament i els nostres soldats s'hi van situar al terreny i ben parapetats, han deixat que l'enemic s'apropés, i quan l'han tingut a prop, ha esclatat el foc, que ha produït un desconcert terrible. Durant una estona ha durat el combat, ja que els caps facciosos emocionats llurs soldats i els obligaven a acceptar la lluita, amb tot i ésser desfavorables les condicions en què es movien. Però a la fi, veient perduda tota possibilitat d'aconseguir avantatges, els facciosos han emprés una desordenada fuga.

La nostra artilleria ha col·laborat magníficament a les operacions i molt notablement, en abatre una concentració enemiga a Punta Selva.

Pels sectors de la Serra d'Alcubierre, l'artilleria ha tronat repetidament amb eficàcia, especialment sobre la línia enemiga de Valera i en la Loma de Enmedio, per espai d'una hora i mitja. Això tenia per finalitat contenir les obres de fortificació

que realitzaven els facciosos en les dites posicions. — Febus.

ELS FEIXISTES TENEN MOLTES BAIXES AL NORD

Gijón, 2. — (Servei especial de Febus). — Durant tot el dia l'enemic continuava desenvolupant gran activitat al front oriental. Sovintejaren els atacs al sector d'Onís.

Al migdia, es desenvolupà un atac enemic amb tota mena d'armes contra la cota 498. Aquest atac costà moltes baixes als rebels, però fou tal la pressió que empraren, que haguérem de cedir la cota esmentada. Mes tard, les nostres forces contraatacaren furiosament i aconseguiren reconquistar-la, fent en aquest contraatac noves baixes a l'enemic i un presoner.

La segona brigada d'Astúries rebutjà un altre fort atac de l'enemic a la carretera d'Onís.

També en aquest atac es causà als rebels gran nombre de baixes, i recollírem prop de la nostra posició els cadàvers d'un tinent, dos sergents i un soldat.

Al front de Tarna, l'enemic atacà també furiosament i a última hora de la tarda haguérem de cedir un xic de terreny.

Avui els aparells facciosos no han aparegut damunt Gijón. — Febus.

S'HA REUNIT EL COMITE NACIONAL

València, 2. — S'ha reunit el Comitè Nacional de la C. N. T.

Hom llegí i acceptà la credencial de la Regional d'Andalusia, per la qual hom nomena delegat del Comitè Nacional, en representació de Lesmes-tada Regional, el company Joan Rueda Ortín. El company Manuel López informa del ple celebrat a la Regional del Centre. Els camarades Llorenç Ifiño i Manuel Bèez, ho fan pel Ple Nacional de Sindicats de l'Edificació, Pinta i Decoració, en el qual ha quedat constituïda la Federació Nacional de la Indústria. El camarada Campaña informa del Ple Nacional de Sindicats de la Indústria Vidriera. Són aprovats els informes de les gestions portades a terme. S'informa de la gestió del delegat al Comitè d'Enllac.

Es llegeix el resultat del referèndum sobre l'acord de l'últim Ple Nacional de Regionals. Per unanimitat s'accepta el Dictamen elaborat pel Ple, el qual subratlla la Federació Nacional d'arribar a una intel·ligència amb tots els Partits i Organitzacions que formen el Front Antifeixista, per tal d'elaborar un programa comú de realitzacions que a tots ens responsabilitzi en els drets i en els deures, i procedir immediatament al canvi de la direcció política del país, amb la intervenció de tots els Partits i Organitzacions, per tal d'emprendre una tasca responsable encaminada a guanyar la guerra; i allunyar-se en absolut de la tasca partidista i de banderina.

Es aprovà definitivament l'ordre del dia per al Ple de caràcter econòmic de Locals, Comarcals, Regionals, Comitè Nacional i Comitès Regionals de Federacions d'Indústria. Es farà

públic aquest Ple i serà determinada la data definitiva de celebració, tan aviat com estiguin llestos tots els dictàmens. A petició de les Federacions de l'Ensenyament i de Sanitat, es decideix crear la Secció de Cultura i Sanitat. Es posarà a la seva direcció el company Joan Rueda. — Febus.

NOTICIES I AVISOS

CONFERENCIA AL CLUB INTERNACIONAL ANTIFEIXISTA

"El règim futur del camp català serà individualista o collectivista?"

Avui, a la sala d'actes del C. I. A. (Casa degli Italiani), Passeig Méndez Vigo, 8, i a les nou del vespre, tindrà lloc una interessantíssima conferència a càrrec del camarada Lluís Ardiaca i Alós, director general d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya, sobre el tema més amunt esmentat.

Projecció cinematogràfica.

Entrada, 1 pesseta

"LOS AMIGOS DE MEXICO"

Són convocats tots els associats a aquesta Entitat a l'assemblea general que tindrà lloc demà, diumenge, dia 3, a dos quarts d'onze del matí, al nostre estatge social de la Rambla de Catalunya, 43, principal.

LA CARTA D'IDENTITAT PROFESSIONAL PER A ESTRANGERS

Finit a bastament el termini que va concedir el Ministeri de Treball per tal que les empreses que tenen personal estranger presentessin les sol·licituds i documentació necessària per a l'obtenció de la Carta d'Identitat Professional, es posa al coneixement de tots aquells qui tenen les sol·licituds entretingudes per manca d'algun document, l'obligació que tenen de presentar-los abans del dia 8 d'aquest mes, improrrogablement.

ELS DIUMENGES DEL TREBALL VOLUNTARI

Demà, diumenge, els allistats a l'Oficina de Treball Voluntari de la Conselleria de Treball de la Generalitat de Catalunya, compresos entre els números del 500 al 1.500, hauran de presentar-se per tal de sortir vers els llocs on s'efectuen obres de fortificació i de defensa.

L'hora de presentació serà a dos quarts de set del matí, davant la Conselleria de Treball (Via Durruti, 16).

SUBHASTA DE MERCADERIES ABANDONADES

El Servei Comercial dels Ferrocarrils de M. S. A. (X. C.) posa al coneixement del públic que la subhasta mensual de les mercaderies abandonades per llurs consignataris, serà efectuada a l'estació de Barcelona-Terme i a la de Barcelona-Morrot, el dimarts, dia 5, i el dijous, dia 7 del present mes, respectivament, a les deu del matí.

Cas de no poder-se acabar al matí, serà continuada a les quatre de la tarda.

DE MOLT D'INTERES PER ALS METGES

La Secció de Barcelona-Ciutat del Col·legi Oficial de Metges de Catalunya, recorda a tots els metges col·legiats residents a Barcelona, Badalona, el Pla del Besòs i Gramenet de Besòs, que, en compliment de l'ordre del conseller de Governació i Assistència Social, de data 3 de setembre darrer, han de presentar personalment, dintre un termini que s'acaba el dia 5 de novembre proper, llur carnet de col·legiat al Centre Sanitari Intercomarcal (Inspecció Intercomarcal de Sanitat, edifici del Passeig de Fermí Galland), cada dia feiner, de deu a tretze, per tal que sigui revisat, mitjançant l'adhesió d'una cartilla complementària.

Fa constar també l'esmentada disposició que, a partir de la data de tancament de la revisió, els possessors dels carnets que manquen de la dita cartilla i no hagin degudament justificat la seva no presentació, no podran cobrar cap sou, gratificació ni emolument de cap classe, de la Generalitat ni dels Municipis i, en general, no podran exercir la Medicina.

PAQUETS PER ALS FRONTS

El Comitè d'Ajut Permanent a Madrid i a tots els Fronts, Passeig de Pi i Marzell, 38, fa present a tot el poble de Catalunya que s'abstingui de portar paquets per als soldats dels fronts, fins el temps oportú, el qual serà avisat per ràdio i Premsa, per tal com a favor d'aquest servei s'estan efectuant treballs de reorganització i adquisició de nous locals, la qual cosa farà factible que el gran nombre de paquets que diàriament ens són portats, puguin ésser transmesos als seus destinataris en un breu espai de dies.

Es prega a tots els pobles de Catalunya que prenguin nota d'aquest avís per a estalviar-se de fer el riatge inútilment.

VISTES QUE SON AJORNADES

Han estat suspeses fins a nou anyalament, per motius fonamentals, les vistes que estaven assenyalsades als diferents Tribunals Populars i als d'Urgència.

PER AL TRIBUNAL CONTRA ELS DELICTES D'ESPIONATGE

Han estat designats per a actuar en el Tribunal que entendra en els delictes d'Espionatge, el fiscal del Tribunal de Casació, Francesc de P. Gener Aixelà, i el tinent fiscal del mateix organisme, Francesc Artigues Castellort.

INSTRUCCIO D'UN SUMARI I PROCESSAMENT DE L'ACUSAT

Ha correspost al Jutjat número 16 la instrucció del sumari contra el qual fou conserge del Palau de Justicia.

El jutge ha rebut declaració a l'inculpat, i ha dictat decret de processament i presó contra ell.

SENYALAMENTS PER AL DILLUNS

Tribunals Populars

Número 1. — Dos orals per furt i un per tinença d'armes contra Silvestre Lluís, Vicenç Domingo i Evarist González.

Número 2. — Un jurat per escàndol contra Valentí Antoni Camallonga.

Tribunal d'Urgència

Número 1. — Contra Valentí Fuster, per desafecció al règim.

Número 2. — Per sabotatge, contra Enric Martí, i per desafecció al règim, contra Norbert Sindreu.

EL PARLAMENT DE CATALUNYA ES REUNI AHIR A LA TARDA

La minoria socialista no assistí a la sessió

Assistiren a la sessió els representants d'Esquerra Republicana de Catalunya, Acció Catalana i Unió Democràtica. La sessió se celebra en plena alarma. La minoria socialista no hi assistí d'acord amb la posició adoptada en la darrera sessió parlamentària.

Al matí, i en una de les dependències del Parlament s'havien reunit els representants d'Esquerra Republicana de Catalunya. A la reunió van assistir-hi quasi tots els diputats que en formen part.

A dos quarts de cinc feu la seva arribada al Parlament el President de Catalunya, acompanyat del seu secretari.

Interrogat el President Compañys pels periodistes manifesta que acudia puntualment a la cita. Afegí que suposava que la sessió no seria llarga, per tal com la seva convocatòria era motivada només per a donar compliment al tractat que estableix l'article 37 de l'Estatut Interior de Catalunya.

A dos quarts de sis començaren de tocar els timbres cridant els diputats al saló de sessions.

Presidí Casanoves.

Solent al banc del Govern el President de Catalunya i els consellers Bosch Gimpera, Sbert i Terradellas.

Després d'haver donat Casanoves per oberta la sessió, el secretari donà lectura a l'acta de la sessió anterior, que fou aprovada.

Fa tis de la paraula el president de la Cambra. Diu:

En la represet normal de la vida parlamentària, és amb profund sentiment, que no dubto que comparteix també la Cambra, que evoca la gloriosa mort del diputat Amadeu Col·leferns. Caigué en les primeres hores de lluita contra el feixisme, barrejat en l'exaltació popular, en plena Porta de la Pau i de cara a la mar, signe i emoció de les seves activitats nàviques. Caigué deixant al seu nom l'orgull del propi sacrifici, a aquest Parlament el mèrit cruent de comptar-lo entre els qui han donat generosament llur vida per la pàtria.

En retre-li l'homenatge que li escau, ens inclinem davant de totes les altres víctimes populars ocasionades per la sublevació militar.

Col·leferns fou un patriota. Catalunya era la seva aspiració i el seu afany. No compartia la ridícula idea que el patriotisme pot fer nosa en cap mena de contingència, que tanta de catalanistes republicans ha dut a posar sordina a llurs sentiments. En el seu patriotisme trobava l'estímul i el desig de superació i transformació política i social que creia útil per a la nostra terra.

Era dels que creien, com he exposat altres vegades, que a Catalunya mai no s'ha consolidat ni es consolidarà cap avanç si no reposa damunt la pedra del seu sentiment nacional.

Notícies locals

ACUSAT D'ASSASSINATS I ROBOTORIS

Acusat d'haver intervingut en assassinats i roboratoris, ha estat detingut Carriacó Romeo Carrota, el qual ha estat posat a disposició del Jutjat de guàrdia.

CATALUNYA

ORGAN REGIONAL DE LA CONFEDERACIÓ NACIONAL DEL TREBALL

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ

I TALLERS:

Carrer Consell de Cent, número 202

Telèfons: Administració. 35410
Redacció..... 30327
Tallers..... 32571

ANY I

Barcelona, dissabte, 2 d'octubre del 1937

NUMERO 192

AVIADOR FACCIOS

M'imagino una vella impúdica, greixosa i de mal veure, regirant cambres de manicomi per a exercir el dret a la voluptat dreta les còrporals simiesques, horriblement estrafolàries, dels pobres malalts que han guanyat en furia el que han perdut en llum.

Còpules infames que han determinat un llurament monstruós, com no podia ésser d'altra manera: TU.

Tu, que per mèrits de progenitura has assolit l'ideal de la raça guerrera: un compost de sadisme i de voluntat criminal, embolicat en una carcassa humana. Raça artificial, raça hitleriana.

Fet el monstre, doneu-li un aviador automàtic; i un déu perquè sapiga en nom de qui mata. I el veureu enfilar l'espai, orgullós, satisfet de l'obra de "civilització" que es disposa a realitzar: enrunar hospitals, centres escolars, llars tranquil·les... i caçar a trets els éssers indefensos que corren enfollits per la via pública tractant de trobar un aixopug.

Després, consumada la carnissèria, ve l'obligat retorn al niu d'escorpins, a l'antre dels criminals on celebren l'ofici de grecs entre imatges religioses, garrafes de Xerès, i exclamacions líbriques arreacades de la gutural de les harpies en sexual tensió.

I així, fins que el foc roent dels nostres aparells voladors i les boques formidables i purificadores dels nostres canons arrassin per a sempre més aquest país espuri que, com un gra maligne, li ha sortit a la Natura: Fetixlàndia.

El Món camina cap a la llibertat

Per a salvar la civilització europea no hi ha sinó un mitjà: mirar la realitat de cara Passi el que passi, l'Espanya republicana no morirà

El periòdic «La Voce degli Italiani», de París, publica la següent informació:

«Tolò. — He visitat el comte Carlo Sforza, ex-ministre de Negocis Estrangers i ex-ambaixador d'Itàlia a París, en el seu lloc de repos, a les portes de Tolò, una vella casa a la qual ha fet conservar el seu aspecte rústec i que es troba rodejada per vells i elevats pins, en l'alt d'un barranc des d'on es veu la mar que acaronen les seves bases rocoses.

Anava jo pensant en les senlles paraules, però fermes, greus, que sense gestos dramàtics ni tremolins en la veu (com és us en la teatral vida moderna), Carlo Sforza havia pronunciat el dia anterior a Tolò, a l'acabament de la cerimònia commemorativa de Carlo Roselli:

«Estic orgullós d'haver renunciat a tot, per a romandre fidel al meu país. I també vosaltres, amics treballadors, esteu sense dubte satisfets i orgullosos com jo, encara que ho estareu més el dia que tornareu a la pàtria; alliberada, reconeguda i feu reconèixer als altres, la utilitat del sacrifici que realitzeu.

Es comprèn millor encara el sentit, o, millor dit, es reconeix encara millor la sinceritat d'aquestes paraules serenes en la soledat d'aquest lloc, d'aquest

petit marc amagat, d'aquesta casa tan discreta que sembla vigilada i protegida de tot el que és mundà i enganyador per una gran serenitat.

I abans de torbar aquesta serenitat en la qual el nostre gran amic pensa i treballa intencionalment, escrivint llibres i articles per a les més famoses revistes i per als diaris de més tiratge del Món, jo he dubtat no poc preguntant-me si he d'oblidar que sóc el periodista, per recordar solament que sóc l'amic.

Però, finalment, veig el periodista. ¿Què haurien dit els meus companys si haguessin sabut que, havent estat hoste d'un dels més il·lustres diplomàtics del nostre temps, del gran estadista que així que Mussolini es va apropiat el Poder li va llançar a la cara, amb el seu menyspreu, el seu càrrec d'ambaixador, no havia aprofitat l'ocasió per a interrogar-lo sobre els més greus problemes del moment?

— Els acords de Nyon?... ¿Com voleu que jo mateix veig a jutjar-los des d'aquí, a l'ombra totalitària d'aquesta pens? — exclama el comte Sforza respondent a la meua pregunta; després d'haver reflexionat un moment, afegeix:

— Va sense dir que els acords de Nyon valdran menys pel seu contingut que

pel valor de què donen proves les Potències que disposen de les forces necessàries per a aplicar-los i fer-los respectar.

La seva resposta ha estat clara i terminant. I ara, des de Nyon, jo intentava un salt a l'Extrem Orient.

Països familiars, aquells al comte Sforza, que va ésser ministre d'Itàlia a Xina del 1911 al 1915.

La fundació de la bella ciutat italiana de Tien-Tsin és d'aquella època i d'aquell temps també, gràcies a la construcció de Tien-Tsin, el pas de totes les missions italianes i el desenvolupament i la prosperitat dels grans interessos italians allí.

Carlo Sforza havia posat tant d'afecte a Pekín, on la seva activitat s'havia desplegat en gran escala, que va refusar sempre altres llocs de més honor, i no va tornar a Europa fins al 1915, quan Itàlia es va llançar a la guerra.

— L'Extrem Orient?... — diu — La meua opinió és que el Japó ha demostrat quanta misèria intel·lectual s'amaga darrera l'orgull de les classes autocràtiques que viuen en l'especulació d'un "moribós" i fals "patriotisme" que és allí, com a Itàlia i Alemanya, tot el contrari d'un honest i sincer amor a la pàtria. La casta militar japonesa creia que la guerra contra la Xina quedaria reduïda a un passeig militar. Per contra, s'ha tingut, una vegada més, la prova de com és absurd menysprear el seu enemic propi. Els xinesos han demostrat que saben batre's per la defensa de llur terra. Els militars japonesos han obtingut ja, amb llur ceguesa, el resultat que menys podien esperar: han donat al Govern de Moscou una força molt superior a la d'ahir, de la qual tenim, no sola-

ment un reaso, sinó també una prova a la Mediterrània.

— ¿Creieu en la possibilitat d'una victòria xinesa?

— ¿Com voleu que contesti a una pregunta semblant? Jo no sóc profeta. El que puc dir-vos és que encara que els exèrcits japonesos guanyessin, ara, a la Xina, la seva victòria seria estèril i efímera. Xina és com una gegantina pilota de goma; amb prou feines la pressió del dit que l'oprimim s'afaitxa, la pilota torna a recuperar la seva forma esfèrica, sense presentar el més petit senyal de la pressió soferta.

Veieu? La situació de l'Espanya republicana és, sota certs aspectes, analoga a la de Xina. Igualment, encara que els exèrcits pseudo-nacionalistes de Franco guanyessin, la seva victòria no faria sinó obrir una llarga i ferotge era de lluites i revoltes, de la qual el poder de la "mafia" militar espanyola sortiria, al final, destruïda... Succedixi el que succedixi, l'Espanya republicana no morirà.

I acaba dient:

— Com veieu, jo sóc optimista. Sóc optimista com tots els qui es guarden el curs de la Història abstracta de tota preocupació, de tota ambició immediata: l'esdevenidor del Món s'orienta cap a la llibertat.

Les pseudo-victòries feixistes a la Xina com a Espanya en fan recordar certs bombardeigs del 1917 i del 1918. Semblava la fi del Món... Tanmateix, acabats els bombardeigs, s'advertia que darrera la cortina de fum l'enemic... havia preparat la retirada.

Però, per a adonar-se de tot, això amb serena seguretat, cal sentir-se superior i invulnerable als embufes de tota la propaganda feixista.

ASSASSINS!

La criminal agressió dels avions dels feixistes

Aquesta matinalada el Gabinet de Premsa d'Ordre Públic, per ordre del senyor Delegat, ha lliurat la nota següent:

"Aquesta tarda la ciutat ha estat víctima d'una de les agressions més cruels sofertes fins a la data.

Pels volts de les quatre una avaluada de bombardeig dels facciosos integrant tres esquadretes han fet la seva aparició sobre Barcelona i han deixat caure les seves bombes i han metrallat la població civil, que fugia aterrida pels carrers i places.

Degut a la rapidesa amb què s'ha produït l'agressió, han resultat gran nombre de víctimes, homes, dones i infants, tots entre els no combatents. A més, el fet que dotze bombes han fet explosió en un col·legi i els seus voltants, a l'hora de classe, i que hagin causat la mort de nombrosos escolars. Els infants que han pogut escapar de l'esfondrament de l'edifici han resultat assassinats al carrer.

Les víctimes han estat produïdes per les explosions de les bombes, per l'ensulada dels immobles i també pels disparos de metralladora, durant la caera amb què se'ls ha perseguit, principalment per una àmplia avinguda de la ciutat.

Organitzats amb urgència els serveis de salvament, les víctimes han estat traslladades als hospitals i clíniques. Fins a l'hora de facilitar aquesta nota, les dotze de la nit, s'havien ingressat a l'Hospital Clínic 25 cadàvers, 20 d'ells sense identificar, degut a haver resultat horrosament destruïts; a l'Hospital General havien ingressat 5 morts, tots sense identificar, i a l'Hospital de Valldarcs, un, també sense identificar.

El nombre de ferits és el següent: Hospital Clínic, 56 ferits; Hospital General, 31 ferits. El nombre de ferits escolars a les clíniques particulars no és conegut encara.

Els edificis destruïts i sinistrats a conseqüència del bombardeig són 34, entre els quals hi ha un col·legi absolutament destruït, del qual no han quedat sinó les parets d'entorn i on

es treballa encara en l'extracció dels cadàvers dels escolars.

A continuació es consignen els noms dels morts i ferits:

MORTS

Ingressats a l'Hospital Clínic: Joan Picarín Fernando, Domènec Blager, Lluís Fernández Astor, Josefa Guerrero Balaguer, Juli Blanquer Delàs, Magí López Millán, Isabel Verdugo de Sala, Joan Soler Jiménez, Francesc Marin Cano, Carme Jiménez Facheco, Tomás Soler Solves, Josep Puig Assó, Josep Escobé, Josep Rabassa, Josep Catalán. Queden per identificar 20 cadàvers.

Ingressats a l'Hospital General: cinc cadàvers, tots sense identificar.

Ingressats a l'Hospital de Valldarcs: un, sense identificar.

FERITS

Ingressats a l'Hospital Clínic: Rosa Miranda Balveny, Fosa Juan Lluç, Dolores Fornaguera Aniceto, Soledad Benito Domènec, Magda Rabentós Ratois, Lluïsa Zagora Sánchez, Manuella Solà Martínez, Dolores Apario Loyo, Maria Roca Miranda, Encarnació Canilla Martín, Domènec Villar Cosman, Josepa Bonayo Martínez, Montserrat Lanuza Inglada, Matilde Oyo Lora, Isabel Lluç, Caritat Martínez Jiménez, Manuel Sánchez, un nen d'uns dos anys, Genar Lora Nomeddu, Antoni X. Mates Riera Nibes, Serafina Serinya, Jaume Grau Ferrer, Joan Català Bombau, Miquel Canales Sotau, Josep Garcia Sanz, Antoni Garcia Fornaguera, Teresa Peñicor Reverter, Engracia Galofell Cavaller, Jaume Martínez Martínez, Manuel Garcia Pafuella, Tomás Lora Soler, Josep Marçal Garcia, Jaume Pérez Brai, Cristófor Lissno Barriados, Caledoni Monacho Gómez, Josep Gonzalo Toscano, Antoni Felices Mudéjar, Josep Castelló Balaguer, Ramon Reynés Calencos, Eulogi Banquerque Pérez, Gaspar Soriano Lora, Josep Lloret Pérez, Algimir Garcia Fernández, Josep Cuena Lora, Manuel Moya Chicharro, Domènec Roca Pasqual, Francesc Roca Martínez, Esperança

Assó Puchas, Agueda Sanz Blanco, Carme Chuz de la Rosa, Lluïsa Teruel Leonar i Felipa Cano Cano.

Ingressats a l'Hospital General: Miquel Arias Puntada, Joan Rubio Sánchez, Josep M. González, Herminia Fernández, Lluïsa Rodríguez Escayusa, Blai González Expósito, Francesc Mengual Pons, Ferran López Avellan, Soledad Rodríguez Montoya Manuel Moliner Aguilar, Adolf Trilla Pérez, Josefa Sajon Moreno, Carles Ciprés López, Vicenç Pasqual Miralles, Assumpció Miralles Fornells, Joan Baptista Duran, Teresa Carmena Martínez, Maria Rache Zubingui, Dolores Artusa Jomea, Joan Jose Artusa, Joan Baldo Iborra, Esperança Rodríguez Puster, Brígida Guerrero Piver, Roseta Pérez Lora, Francesc Calé Perical, Ramon Felius Barriol, Josefa F. de Fernández, Ramón Miia Mercader, un nen de dotze anys amb pèrdua de memòria, Empar Cerrón Fernández i Celestí Carral López.

DANYS MATERIALS

Anotem a continuació una relació dels immobles sinistrats. Per raons fàcils de comprendre, no es consignen els noms dels carrers on es troben situats:

En un carrer d'una determinada barriada, un immoble destruït; en un altre, cinc immobles destruïts; en un altre, cinc immobles amb desperfectes; en un altre, un immoble amb danys; en un altre, un immoble amb desperfectes; en un altre, tres immobles destruïts; en un altre, sis immobles amb danys; en un altre, un immoble destruït, i finalment, en una altre carrer, tres immobles també destruïts.

S. I. A.

neix per tal d'ajudar totes les víctimes del feixisme; tots els qui sofreixen per la causa de la llibertat popular.

Els incontrolats, encara

No s'ha esgotat, es veu, el tema

El diari del partit que d'ençà del 19 de juliol s'ha quedat més endarrerat en idees i en efectius, no pot apartar de la seva pensament el malson dels incontrolats, una espècie de criminals de naixença que cometen un delictat darrera l'altre, amb la mateixa inconsciència que un infant aboca una ampolla de tinta a la cassola un xic abans del moment solemne de treure l'arròs a taula.

A mi —ànima feliç i pura, que no m'afecta l'aragonès insistència del controlat "publicitari"— m'és agrada de subratllar i distingir el favor que el portantveu de la política inútil fa als elements "incontrolables" en deixar-los orles de culpa per a passar-la sencera al càrrec dels facciosos. La cosa és clara i precisa: "...no acceptem la responsabilitat de cap dels actes comesos pels incontrolats. Els responsables d'aquests actes són els facciosos, que en la terrible convulsió que provoquen van deixar el Govern sense instruments de coerció".

Ja ho saben els reaccionaris per a una altra vegada: un decidit sublevar-se, cal que reservin certa quantitat d'armes —que podrien depositar a la redacció del diari que ens ocupa— per tal que amb elles s'han poguts fer front a

la xurma revolucionària que ataca, en moments tremants, els enemics del Poble.

Per si el públic no ho sabia, des d'ara pot donar-se per assabentat: la idea cabdal era la realització d'uns crims; de forma que la sublevació militar no és la base d'una comesa repressiva, sinó un simple accident que impedeix el Govern de reprimir, per manca de mitjans, que els revoltats usurpant, els distorats que els benhorosats incontrolats s'havien proposat cometre sense solta ni volta.

I, és clar, per diputat que un sigui, qualsevol espera amb resignació la desagradable visita! Qualsevol no se'n va a França!

Però ara que la cosa resta quieta i l'eixamplament de la base política és una cosa que fa bonic, especialment des de fora, és bo que tornin els qui es feren escàpols... és segur, per culpa dels incontrolats. Però si no fos una impertinència, ens agradaria de saber quines són les forces que els benvinguts representen —n'hi ha de cambonians i llerrouxistes— que "han estat sempre al nostre costat".

Serà, en tot cas, al costat de "La Rubió", perquè al nostre, ni